

SPRIČO RESNE DRUŽBENO GOSPODARSKE KRIZE

KPI za novo koalicijo pri vodenju dežele Furlanije - Julijske krajine

Po vzorcu nekaterih drugih italijanskih dežel predlagajo komunisti programski sporazum ostalim demokratičnim strankam - Med pogoji poudarjena rešitev vprašan slovenske manjšine

V deželi Furlaniji - Julijski krajini se je družbena in gospodarska kriza zaostila, zato predlaga KPI ostalim strankam v deželni svet, predvsem pa socialistom, premostitev politične koalicije leve sredine ter oblikovanje programske platforme, ki naj bo izraz sodelovanja vseh demokratičnih strank, torej neposrednega sporazuma s komunisti.

Najtajnost, da se je ta sistem drugod v Italiji, v veliki večini dežel, obnesel in jim dal gibanje. Oblike sodelovanja «petice» (KD, PS DI, PRI, PSI in KPI) so bile prvenstveno naslonjene na skupno izdelane programe, poleg tega pa je v vseh teh primerih bilo preneseno težje odločanje s hodnikov koalicijskih strank v dvorane deželnih svetov in komisije. Kot jamstvo za to je KPI, v omenjenih primerih, prejela nadzorstvo nad delom nekaterih pomembnih komisij in v drugih organih deželnih svetov.

Nekaj podobnega, v bistvu, predlaga deželni izvršni komite KPI za Furlanijo - Julijsko krajino. V daljšem dokumentu, ki so ga izdelali v ponedeljek po razpravi, v katero so posegli tajnik Antonino Cuffaro ter člani komiteja Lizzerio, Bergomas, Zorzenon, Renzo Pascolat, Proserpio, Migliorini, Tarondo, Colli in Moschioni, analizira KPI gospodarski položaj v luči razširjene brezposelnosti in seganja po krče-

nju ur in torej dopolnilni blaginji. Podatki dokazujejo, da je predvolilni «uradni optimizem» KD bil nepričljivi in ga je sama KD sedaj opustila. Toda dežela Furlanija - Julijska krajina s svojimi organi ne sme ostati pri analizah; podpreti mora akcijo sindikatov za obnovu njunega gospodarstva, predvsem lajšanja, od katerih je sedaj veliko govora.

Deželni izvršni komite KPI nato naštevajo predloge za konkretno rešitev nekaterih temeljnih problemov naše dežele in daje razumeti, da so to pogoji, sprejem katerih bi omogočil posredno sodelovanje komunistov pri vodenju deželnih organov, čeprav ne postavlja vprašanja vstopa v deželno vlado.

Med predlogi naj omenimo prvenstveno zahtevo poudarjanja samostojnosti naše dežele. Priložnosti je sedaj več. Rimska vlada sklicuje posvetovanja z deželami o skorajšnjih gospodarskih dekretih, naloga

naše dežele pa bi morala - po mnenju KPI - biti predvsem v zahtevi po novi, demokratični obliki načrtovanja in temeljitem izkoriščanju razpoložljivih bogastev. KPI predlaga, naj bi dežela zahtevala denar za izpopolnitev prometnih struktur, ki so krivno potrebne za tržaško luko, kot so zveze z zaledjem in obmejnja pristajališča. Pač pa komunisti nasprotujejo dragemu načrtu avtoceste od Vidma do Trbiža. Za tržaško luko zastojne, trdijo, povdvojitev železniskega tira «spontanejske železnice», ki vodi v Avstrijo.

Svojo samostojnost mora dežela vlada uveljaviti do rimskih oblasti (vlade in parlamenta) tudi ob izredno važnem vprašanju priznanja zakon-skih pravic Slovcem.

Med drugimi pogoji, ki jih KPI omenja, je ukinitev nepotrebnih ura-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Treba je premostiti trenutne težave slovenskega gledališča

Doključna rešitev pa je v ureditvi pravnega statusa in odnosov z državo

V nadaljevanju razgovorov z vodstvi strank ustavnega loka, se je delegacija SSG v ponedeljek, 15. t.m., sestala s Krščansko demokracijo in socialdemokracijo. Na seje KD v palači Diana je zastopstvo izvršnega odbora SSG tajniku prikazalo nevdržnost trenutnega položaja ustanove, čigar obstoj je, prav ob tridesletnici njene, neprekinjenega delovanja, o grožen. Ob ugotovitvi, da bo edino posebni zakon dokončno uredil vprašanje SSG in ga izvelikel iz začaranega kroga sedanje brezizlednosti, je prišlo tudi do izraza vprašanje kako omogočiti delovanje ustanove do sprejetja zakona v rimskem parlamentu. Tajnik KD je izrazil svojo veliko zaskrbljenost v zvezi z zagotovitvijo potrebnih premostitvenih kreditov, obenem pa je tudi obljubil, da bo njegova stranka zastavila vse svoje moči za premostitev težav, ki ogrožajo obstoj in nadaljnje delovanje SSG.

Vodstvo socialdemokratske stranke, seznanjeno s pobudo o posebnem zakonu, je delegaciji SSG dalo zagotovilo, da bo tudi na vse državni ravni absolutno podprlo predlog o dokončni ureditvi statusa gledališča slovenske narodnostne skupnosti in Italiji. V zvezi s prečim vprašanjem premostitvenih kreditov, je občinski odbornik za kulturo navedel skromnost podpor, ki jih v primerjavi z drugimi italijanskimi mesti tukajšnje krajevne uprave dajejo kulturnim ustanovam in še posebej gledališčem. Zato je nujno potrebno, da pride v zastavitvi nadaljnje kulturne politike v krajevnem merilu do bistvenega premika, kar bo omogočilo nemoteno delovanje in razvoj ustvarjalnih prizadevanj na področju kulture.

ta služba prešla v pristojnost deželne uprave, vendar za zdaj ni še nobenih zagotovil v tem smislu. Slovenska javnost zahteva, da se kmaj prej uredi to vprašanje, saj smo tik pred začetkom novega šolskega leta ter pričakujemo, da bo pristojna oblast v večji meri upešovala specifične potrebe naših šol.

Javni sestanek glede pokopališča

V Prosvetnem domu na Opčinah bo v petek zvečer, ob 20. uri, javni sestanek, ki ga sklicujejo krajevno prosvetno društvo «Tabors», športno društvo «Polet» in Odbor šolskih upravičencev z Opčin, da bi skupno s prebivalstvom proučili načrt tržaške občinske uprave za gradnjo novega pokopališča med pokrajinsko cesto Opčine - Bani in državno cesto.

Manifestacije ob mednarodnem letu žene

Jutri se v našem mestu začnejo manifestacije ob mednarodnem letu ženske. V enem tednu bo na sporedu več okroglih miz in nekaj kulturnih nastopov. Prva okrogla miza bo jutri ob 18.45 v konferenčni dvorani tržaške trgovske zbornice. Bianca Finzi, posl. Maria Eletta Martini, Giuseppina Sergnesi in sen. Giglia Tedesco bodo govorile o temi «Žena, družina in družba». V petek bo ob 20.45 v gledališču Rossetti recital Edmonde Aldinijeve, v nedeljo bo pela znana pevka Milly, v torek pa bo nastop pevskih zborov Tomšič in Mariani. V prostori gledališča Rossetti bo tudi slikarska razstava del tržaških umetnic. Na vse prireditve je vstop prost.

Razpust tržaške šolske svetovalnice

Osebe tržaške šolske in poklicne svetovalnice je prejšnji teden dobilo odlovilno pismo zaradi razpusta ustanove, ki je bila pod okriljem pokrajinskega konzorcija za poklicno izobraževanje. Šolski in poklicni svetovalnici je bila poverjena psihopedagoška služba za dijake slovenskih in italijanskih srednjih šol v Trstu. Osebe, ki ga sestavljajo psihologi, pedagogi in socialni asistenti, je skrbelo zlasti za problematične otroke in pomagalo starem pri težjih vzgojnih situacijah ter pri izbiri študija, oziroma poklica njihovih otrok. Zdi se, da bo

SEJA DOLINSKEGA PROTIFAŠISTIČNEGA ODBORA

Prihodnji mesec v Gročani odkritje obeležja padlim

Ogorčenje zaradi obsodbe na smrt baskovskih rodoljubov

V ponedeljek se je na županstvu v Dolni sestali občinski protifašistični odbor, katerega glavna naloga je bedeti nad fašistično nevarnostjo. Glede na poseben značaj letošnjega leta, ko poteka 30-letnica osvoboditve, pa ima še nalogo koordinirati proslave in svečanosti v občini. Odbor je bil glavni pobudnik za zbiranje prispevkov za svečanost ob odkritju občinskega spomenika, za literarni in likovni natečaj po šolah in drugo.

Prisotne je pozdravil novi župan Edvin Svab. Prihodnje seje bo vodil občinski odbornik Drago Slavac, ki je novi predsednik protifašističnega odbora. Župan je omenil točke začrtnega programa ob ustanovitvi odbora, ki so bile skrajno izpolnjene. Neizpolnjena ostaja še pobuda, da bi vsi bivši partizani podarili svoja odklona posebni zastavi, ki bi jo hranila v letni ali kakšna druga ustanova v trajno pričevanje dežela, ki so ga dali partizani iz dolinske občine za narodnoosvobodilni boj. O tej pobudi bodo vsekakor razpravljali na

Še nobenega glasu o Ani Mağanji

Od petka popoldne pogrešajo Ano Mağanja, vd. Tence iz Kriza št. 94. Pogrešana je stara 80 let, je visoke in suhljate postave in sivih las. Ko je odšla od doma je bila oblečena v temno obleko. Kdor jo je videl ali ve kaj o njej, je naprosen, da telefonira na št. 200370.

Razna obvestila

Prva vaja Komornega zbora pod vodstvom Janka Bana bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 20.30 v mali dvorani Glasbene maticе, Ul. R. Manca št. 29. Vabljeni dosedanji in novi pevci.

Kino

Ariston Od ponedeljka 15. do vključno 29. septembra zaprti zaradi počitnic. Grattacielo 16.00 «Ultimo grida dalla savana». Barvni dokumentarni film. Prevedan mladini pod 14. letom. Fenice 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 «Terremotos». Barvni film. Igrata: Ava Gardner in Charles Heston. Excelsior 16.00 «Profesia di un delitto». Barvni film. Igrata Franco Nero in Stefania Sandrelli. Prevedan mladini pod 14. letom. Nazionale 15.30 «Pluto, Pippo e Paperino alla riscossa». Barvni film. risanke, Walt Disney. Eden 16.30 «L'eroe della strada». Barvni film, v katerem igra Charles Bronson in James Coburn. Ritz 15.30 «Mandingo». Barvni film. Igrajo James Mason, Susan George, Perry King. Prevedan mladini pod 14. letom. Aurora 15.45 «Storie di vita e malavita». Prevedan mladini pod 18. letom. Capitol 16.30 «Grazie nonna». Barvni film. Prevedan mladini pod 14. letom. Cristallo 16.30 «Senza un attimo di tregua». Lee Marvin. Barvni film. Prevedan mladini pod 14. letom. Moderno 15.30 «Il tre del mazzo selvaggio». T. Savalas. Barvni film. Impero 16.00 «Agentes 007 - Licenza di uccidere». James Bond. Filodrammatico 16.15 «Sesso selvaggio». Barvni film. Prevedan mladini pod 18. letom. Ideale 16.30 «La collera del vento». Barvni film. Terence Hill in Maria Grazia Buccella. Vittorio Veneto 17.00 «La morte ha sorriso all'assassino». Barvni film. Prevedan mladini pod 18. letom. Astra 16.00 «Pistaaa... arriva il gatto delle nevi». Walt Disney. Abbazia 16.30 «Funerale a Los Angeles». Jean Louis Trintignant, Angie Dickinson. Barvni film. Radio 16.30 «Lo chiamavano Tresette e giocava sempre col morto». George Hilton. Barvni film. Volta - Milje 16.00 «Pomi di ottone e manici di scopa». Zbavniki Walt Disney film v barvah.

Solske vesti

Občinska uprava Devina - Nabrežina sporoča, da se bo šolsko leto 1975-76 v občinskih vrstah začelo dne 1. oktobra, 22., 23., 24. in 25. septembra bodo dopolnilna vpisovanja otrok v posameznih občinskih vrstah od 9. do 12. ure. Vpisovanja veljajo za tiste otroke, ki niso bili vpisani že v prejšnjem letnem roku. Zavodski svet srednje šole S. Kosev na Opčinah obvešča starše dijakov, vpisanih v I. razred, da 19. septembra zapade rok za zabiro tujeje jezika. Zato naj se zainteresirani za angleški jezik takoj javijo.

Razstave

V galeriji Carstius ob 18. septembra do 1. oktobra razstavlja tržaška slikarka Nelda Stravisi. Otvorene razstave bo v četrtek, 18. l.m., ob 18.30. V galeriji «La tavolozza d'oro», Ul. Ronchetto 16, razstava del Roberta Erlich. Razstava bo trajala do 1. oktobra. V umetnostni galeriji «Forum» v Ulici Coronello št. 1 je razstava kiparja Ignija Baldertija. Del razstave je tudi na prostoru nasproti Trga Tor Cucherna. V galeriji Avtonomne letovišarice in turistične ustanove v Sesljanu razstavlja svoje umetniške dekoracije na platnu Evroja Franzil. V galeriji «Tommaso» je odprta razstava del Benna Pelliciarina na temo «Kronmatizam na fotografsko občutljivem materialu - Poskusi in predlogi». V galeriji v Ul. Vasari 12 razstavlja svoja dela slikar Claudio Picerna. V galeriji Sant'Elena v Ul. degli Artisti št. 2 bo do 25. septembra osebna razstava sardinjskega v Trstu živečega slikarja Mancusa.

Včeraj - danes

Danes, SREDA, 17. septembra FRANCESKA Sonce vzhide ob 6.45 in zatone ob 19.14. - Dolžina dneva 12.29. - Luna vzhide ob 17.34 in zatone ob 3.44. Jutri, CETREK, 18. septembra IRENA VREME včeraj: Najvišja dnevna temperatura 26,6, najnižja 21,3, ob 19. ur 24,3 stopinje, zračni tlak 1025,1 narašča, nebo jasno, vlaga 78-odstotna, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 16. septembra 1975 se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 12 oseb. UMRLI SO: 79-letni Guido Maroni, 76-letna Maria Sachar, 63-letna Ida Kert, 85-letni Giovanni Crisma, 84-letna Maria Kravanja vd. Seper, 88-letna Maria Sanein, 72-letni Carlo Saladin, 79-letni Francesco Causo, 52-letni Sergio Palazzini, 68-letna Marianna Tunno por. Chetta, 51-letna Valeria Gioia, 67-letna Ines Dobrilla.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) All'Alabarda, Ul. dell'Istria 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30) A. Barbo, Trg Garibaldi 5; Godina, All'Isola, Ul. Giustiniana 6; Spornaz, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje - Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Prispevki

Ime sive cvetja na grob Josipa Sarcina daruje Genio Sarcin 3.000 lir za PD I. Grbec.

POLPNOOMA USEP ZAČETEK SINDIKALNEGA BOJA

Popolnoma paraliziran promet zaradi stavke železničarjev

Stavka se je zaključila sinoči, ob 21. uri - Delovala je nadomestna avtobusna prevozna služba

Na glavni železniški postaji včeraj ni bilo tistega vrveža, ki smo ga običajno vajeni. Vseposvod sta vladala tišina in mir in na tračnicah so mirno čakale dolge vrste železniških vozov (na sliki).

To je bil najzgovornejši dokaz, da je celodnevna stavka železničarjev, ki jo je proglasila sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL, popolnoma uspeła. Ob 21. uri predsedničinim do iste ure sinoči se namreč s tržaške postaje ni premaknil noben vlak. Ravno tako ni bilo tudi prihodov, ker je bila stavka vsedržavnega značaja. Vlaki na mednarodnih progah so bili ustavljeni na mejnih prehodih. S tem so u-službenici državnih železnic pričeli sindikalni boj v podporo svojih zahtev. S tem hočejo namreč doseči, da bi prišlo čimprej do izvajanja že sklenjenih dogovorov z vlado.

Da bi vsaj delno omilili posledice, ki jih je stavka imela za potniški promet, je vodstvo državnih železnic poskrbelo za nadomestno avtobusno službo na pomembnejših progah. Tako so avtobusi vozili v dolžinskih presledkih med Trstom in Benetkami, Vidmom, Portogruarom in Opčinami.

Izleti

Tajništvo Kmečke zveze poziva udeležence tradicionalnega poučno-turističnega izleta, dne 20. septembra, z obiskom Korčule in dalmatinske obale, naj se čimprej oglašijo v njenih uradnih v Trstu, Ul. Cicerone 8-B, da prejmejo navodila, program izleta in nalepke za prtljago.

OB PRISOTNOSTI ŠTEVILNIH DELEGATOV IN GOSTOV KONGRES ESPERANTISTOV SE USPEŠNO NADALJUJE

Vrstu obrobni kulturnih prireditev - Drevi bodo udeleženci v Boljuncu prisotnostno koncertu v prireditvi PD Franca Prešeren

V našem mestu se je v teh dneh zbralo veliko število esperantistov na svojem vsedravnem kongresu. Kongres se je začel v nedeljo, ključna pa se bo v četrtek. Včeraj so bile na dnevnem redu volitve za obnovitev vsedravnega odbora Tržaškega združenja esperantistov. V glavnem je bil potrjen prejšnji odbor, v dvomu pa je le še mesto predsednika, ki je bil doslej inž. Giordano Azzi. Novi odbor si je zadal zelo obširen program, ki predvideva tudi vključitev pouka esperanta v nekatere šole.

Vzporedno z vsedravnim kongresom, kateremu prisostvujejo tudi številni gostje iz drugih evropskih držav, se odvija bogat spored kulturne dejavnosti. Med temi naj omenimo predvsem nastop poljskega gledališča: mlada poljska igralca, Kalina Pienkiewicz in Zbigniew Dobrzyński, člana varšavskega gledališča, sta uprizorila igrjo «La gloria nekaton» (Neznanec je bilzelo), seveda v esperantu. V istem jeziku je, v ponedeljek nastopila o-trška dramska skupina iz Cesene, kjer so v nekaterih solah uvedli preskusni pouk esperanta, ki je iz-va.aa Pirandellovo igrjo «La giara».

To pa seveda nista edini pobudi. Vsekaror moramo omeniti vrsto iz-letov po naši deželi, ki jih je prireditelj pripravil za udeležence kongresa. Tak izlet bo tudi danes, ko se bodo mlajši esperantisti podali v Clničico, zvečer pa bo v Boljuncu nastop pevskega zbora Franca Prešeren, godbe na pihala in tambur-skega ansambla. Med obrobne pri-reditve sodi tudi posebno zasedanje pioserjov esperanta in srečanje esperantistov - železničarjev. Ome-nimo naj še, da so si udeleženci kongresa na sejeu tržaškega avto-kluba ogledali film o avtu fiat 131 v esperantu. Tovarna Fiat namreč že vrsto let objavlja svoj propa-gandni material tudi v tem jeziku.

Po zaključku tržaškega kongresa se bo v petek pričelo v Kopru tridnevno zasedanje esperantistov Italije, Avstrije in Jugoslavije. Ta srečanja so postala v zadnjih letih že tradicionalna, na njih pa razpravl-jajo o možnostih še večje populari-zacije tega mednarodnega jezika.

S SEJE PRVE, RAZŠIRJENE DEŽELNE KOMISIJE

Dežela mora ukrepati glede izvajanja vladnih dekretov za gospodarski dvig

Poročili predsednika Comellija in odbornika Colonija Kritična ocena komunističnega svetovajca Collija

Prva deželna komisija, ki ji predseduje svetovalec Ginaldi, je večeraj ob prisotnosti tudi drugih svetovalcev deželnega sveta, pričela s preučevanjem vladnih dekretov za dvig gospodarstva. Kot je znano, nalagajo dekreti deželam vrsto na-rodnih in pristojnosti pri reševanju številnih problemov v raznih sektorjih. Na včerajšnji seji sta o dosedanjih pobudah dežele v zvezi z izvajanjem omenjenih dekretov poročala deželni predsednik Comelli ter odbornik za finance Coloni.

V svojem poročilu je deželni pred-sednik podčrtal pomen dekretov za dvig gospodarstva ter nujnost, da dežela čimprej ukrepa. V ta namen je pozval prvo, razširjeno komisijo, naj čimprej izdela ustrezne predlo-gne. Predsednik je posebej podčrtal pomen dejstva, da so državne oblasti predvidele svoje izredne posege v trenutku, ko se dežela pripravlja na izdelavo večletnih finančnih načrtov. Iz tega izhaja, da je treba v bodoče učinkoviteje usklajevati dejavnosti dežele in države. Pred-sednik Comelli je med drugim po-ročal o zaključkih nedavnega srečanja deželnih predsednikov.

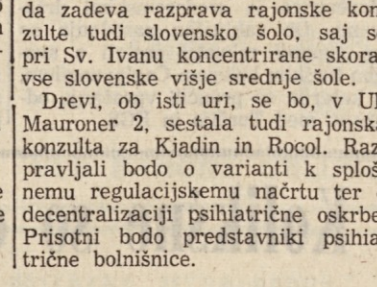
Podrobneje je o vsebini dekretov poročal odbornik Coloni, ki je de-jal, da so dekreti pomembni tako iz gospodarskega kot iz političnega vidika, kolikor so vzpostavili pove-zavo med deželami in osrednjo ob-lastjo. Njihov finančni obseg se vrti okrog 4 tisoč milijard lir in zadeva predvsem sektor javnih del in izvo-za, s posebnim poudarkom na jav-ne naložbe.

«Minili sta dve leti, dve leti tr-peljenja, ampak tudi dve leti bojev in enotnega ljudskega in delavskega odpora», S temi besedami je Luis Badilla, tajnik stranke «Izquierda Cristiana», začel svoj govor na manifestaciji solidarnosti z bojem čiljskega ljudstva proti Pi-nochetovi strahovladji. Čilski pred-stavniki se je zahvalil naprednim silam, ki podpirajo njegov podjar-milni narod ter je dostavil, da so Čilci; v tem obdobju spoznali glo-boko resnico: svobode ni mogoče prejeti kot darilo gospodarja, temveč z enotnim bojem; podrejena demokra-cija ni svoboda; svoboda in demo-

kracija pa sta nedosegljivi brez socializma. Badilla je nato spregovoril o ko-reninah golpeja in o sedanjem kri-tičnem stanju v Čilu. Vojaški re-čen je poleg umroga, represiv, mi-čenjen in drugoga «podaril» ljudstvu lakoto. Njegova gospodarska poli-tika služi le imperializmu. Ob tem je mladi Čilec pozval delavce to-varne Fiat, naj ne dovolijo Agnel-liju, da bi postavil v Čilu tovarno, ki bi služila le režimu.

Manifestacija, ki jo je priredila tržaška sekcija združenja Italia-Čile v sodelovanju s sindikalno fede-

Mogočna manifestacija solidarnosti

«Minili sta dve leti, dve leti tr-peljenja, ampak tudi dve leti bojev in enotnega ljudskega in delavskega odpora», S temi besedami je Luis Badilla, tajnik stranke «Izquierda Cristiana», začel svoj govor na manifestaciji solidarnosti z bojem čiljskega ljudstva proti Pi-nochetovi strahovladji. Čilski pred-stavniki se je zahvalil naprednim silam, ki podpirajo njegov podjar-milni narod ter je dostavil, da so Čilci; v tem obdobju spoznali glo-boko resnico: svobode ni mogoče prejeti kot darilo gospodarja, temveč z enotnim bojem; podrejena demokra-cija ni svoboda; svoboda in demo-

kracija pa sta nedosegljivi brez socializma. Badilla je nato spregovoril o ko-reninah golpeja in o sedanjem kri-tičnem stanju v Čilu. Vojaški re-čen je poleg umroga, represiv, mi-čenjen in drugoga «podaril» ljudstvu lakoto. Njegova gospodarska poli-tika služi le imperializmu. Ob tem je mladi Čilec pozval delavce to-varne Fiat, naj ne dovolijo Agnel-liju, da bi postavil v Čilu tovarno, ki bi služila le režimu.

Manifestacija, ki jo je priredila tržaška sekcija združenja Italia-Čile v sodelovanju s sindikalno fede-

Socialisti za nov način upravljanja

Uradno sporočilo federacije PSI

Tiskovni urad tržaške federacije PSI je večeraj uradno demantiral vest italijanskega dnevnika «Il Piccolo», čes da so socialisti pristali na pogajanja strank večine v občinskem svetu in s tem dejansko preklicali stališče o nujnosti sklicanja tržaškega občinskega sveta. Federacija PSI pravi, da se bodo tega sestanka udeležili, da pa ponovno poudarja-jajo, da odprta vprašanja ne more rešiti sedanja koalicija, tem-več da zahtevajo uskladitev stališč vseh strank ustavnega loka, kot to pričakujejo tudi druge stranke sedanje večine, kar naj privede k čim širšemu političnemu in program-skemu osredotočenju sil.

V Šempolaju prvi sestanek na pobudo enotnega občinskega odbora

PREDLOGI ZA DECENTRALIZACIJO DEVINSKO-NABREŽINSKE UPRAVE

Razdelitev, sestava in pristojnosti konzult - Danes sestanek v Mavhinjah

Sinoči so se v šoli v Šempolaju zbrali na javnem sestanku številni vaščani, ki so z zanimanjem sode-lovali pri razpravi o decentralizaciji devinsko - nabrežinske občine. Sestanek je sklicala komisija strank ustavnega loka, katere člani je pri-sotnim predstavil predsedujoči žu-pan posl. Škerk. Komisijo sestav-ljajo Terčon (Slovenska skupnost), Zanevra (PSDI), Colja (PSI), Depangher (KPI), in Pase (KD). Pri-sotni pa je bil tudi podžupan Caldi.

Župan je podčrtal demokratični po-pomen pobude in važnost, da so o tako pomembnem vprašanju eno-tne vse stranke ustavnega loka, kar daje upati, da se bodo strinjale tudi o drugih vprašanjih, saj je bolje, da se sodelejuje, kot pa da bi se v občinskem svetu kregali.

Odbornik Depangher je nato v i-menu komisije obrazložil demokra-tični pomen načrtovanja, še zlasti v konkretnih prilikah devinsko - nabrežinske občine, da se povežejo ljudje na osnovi širokih načel antifašizma, da se vključijo v javno življenje nova pokolenja in da se na ustrezen način upošteva ter ustvarja sožitje med Italijani in Slovenci. V tej zvezi je Depangher, odločno zastavil vprašanje globalne zaščite Slo-vcencev in podpore vseh skupin tej upravičeni zahtevi.

Glede bodoče podobe konzult ali svetov, pa je povedal, da je komi-sija izdelala samo nekatere predloge, ki naj služijo kot osnova za razpra-vo. Komisija je bila mnenja, da bi bilo najbolje poudariti obdne razde-ležiti na tri dele, ker ni nujno, da so cone povsem homogene in je pravil-no, da se premostijo tehnične pregra-de in ustvari sodelovanje. Te cone bi bile: Devin z Ribiškim naseljem, Šti-vanom in Medjo vasjo; Sesljan s Ce-rovljami, Mavhinjami in naseljem S. Mauro ter končno Nabrežina s Sliv-nim, Praprotom, Prečnikom in Tr-novco. V vseh primerih je torej do-sežena povezava med kraškimi zaled-jem in morjem ter različnimi oblika-mi gospodarskega življenja.

Razpravljalci so tudi o sestavi sve-ta in o številu članov. Pri tem so iz-hajali iz poskusne dobe, ki naj bi trajala eno leto, za kar naj stranke predlagajo kandidate po proporcio-nalnem sistemu ali na osnovi volil-nih izidov na področju ali na osnovi sorazmerja, ki obstaja v občinskem svetu. Končno so obravnavali pristoj-nosti konzulte, ki pa se bo ukvarjala s proračuni, urbanističnimi vpraša-nji, izdajanjem gradbenih dovoljenj, šolstvom, javnimi deli, prometom,

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRZASKA KREDITNA BANKA S.P.A. TRST - ULICA P. FILIZIO - 61-640. URADNI TEČAJ BANKOVCEV. Ameriški dolar 675,50, Funt sterling 1416,50, Švicarski frank 250,25, Francoski frank 151,30, Nemška marka 258,10, Avstrijski šilling 36,45, Dinar: debeli 33,50, drobni 33,50. MENJALNICA vseh tujih valut.

Repentabrski župan sprejel delegacijo športnikov

Prejšnji petek sta repentabrski župan dr. Colja in odbornik za šport Bizjak sprejela na občinskem sedežu delegacijo športnih delavcev SK Kras in PD Kras...

Športniki so županu orisali velik pomen, ki ga ima telesna kultura za razvoj in zdravost mlade, zato bi bilo izredno koristno, ko bi se v osnovni šoli posvečali večjo pažnjo otroški telovadbi...

Zveza obrtnikov tržaške pokrajine praznuje letos 30-letnico svoje ustanovitve. V tem okviru je priredila vrsto športnih tekmovanj...

V petek, 19. t.m. bo v dvorani krožka «Che Guevara» v Ul. Madonna 19 tržaški pisatelj Giuseppe Gaddi govoril o neofašizmu v Evropi...

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

razpisuje

ABONMA

za jubilejno sezono 1975 - 1976

REPERTOAR

V ABONMAJU

- Anton Leskovec: DVA BREGOVA Drama (iz življenja beračev) v treh dejanjih BARBARI Maksim Gorki: Drama v štirih dejanjih — prvič v slovenščini IGORJU UGAJA BACH Drama v dveh delih — krstna uprizoritev POMLADNO PREBUJENJE Frank Wedekind: Drama v treh dejanjih — prvič v slovenščini CHAMPIGNOL ALI VOJAK PO SILI Andrej Hieng: Melodrama v štirih slikah SLOVENSKA NOVOST

IZVEN ABONMAJA

- Aldo Nicolaj: STARA GARDA Tragikomedija v dveh delih — prvič v slovenščini PARJENJE Franz Kröetz: Drama v slikah iz sodobnega življenja — prvič v slovenščini Mali oder PODOBE IZ SANJ IN ŽIVLJENJA Dramski kolaž — prvič na gledališkem odru SRCE IGRACK Pavel Golia: Mladinska predstava

OSTALA GOSTOVANJA

- JUGOSLOVANSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE — Beograd DRAMA SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA — Ljubljana DRAMA SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA — Maribor SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE — Celje PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE — Nova Gorica MLADINSKO GLEDALIŠČE — Ljubljana LUTKOVNO GLEDALIŠČE — Ljubljana

PONOVITVE

- Benedetič - Košuta: RIZARNA Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR Hennequin - Duval: ANATOLOV DVOJNIK Stanko Majcen: APOKALIPSA

NA POBUDO DRUŠTVA «SEGHIZZI» PRED TEKMOVANJEM ZBOROV

V slavnostnem okviru palače Attems pričetek simpozija o zborovskem petju

Strokovnjaki iz enajstih držav razpravljajo o Palestrini - Otvoritvene svečanosti sta se udeležila deželni odbornik Volpe in župan De Simone - Jutri zvečer začetek tekmovanja pevskih zborov

Šesti mednarodni simpozij o zborovskem petju se je pričel včeraj predpoldne v veliki dvorani palače Attems, ob prisotnosti številnih delegatov iz številnih evropskih dežel ter tukajšnjih predstavnikov oblasti in kulturnega življenja...

Simpozij je odprl predsednik društva «Seghizzi» Giovanni Vezil, za njim sta spregovorila goriški župan Pasquale De Simone in deželni odbornik za kulturo Carlo Volpe...

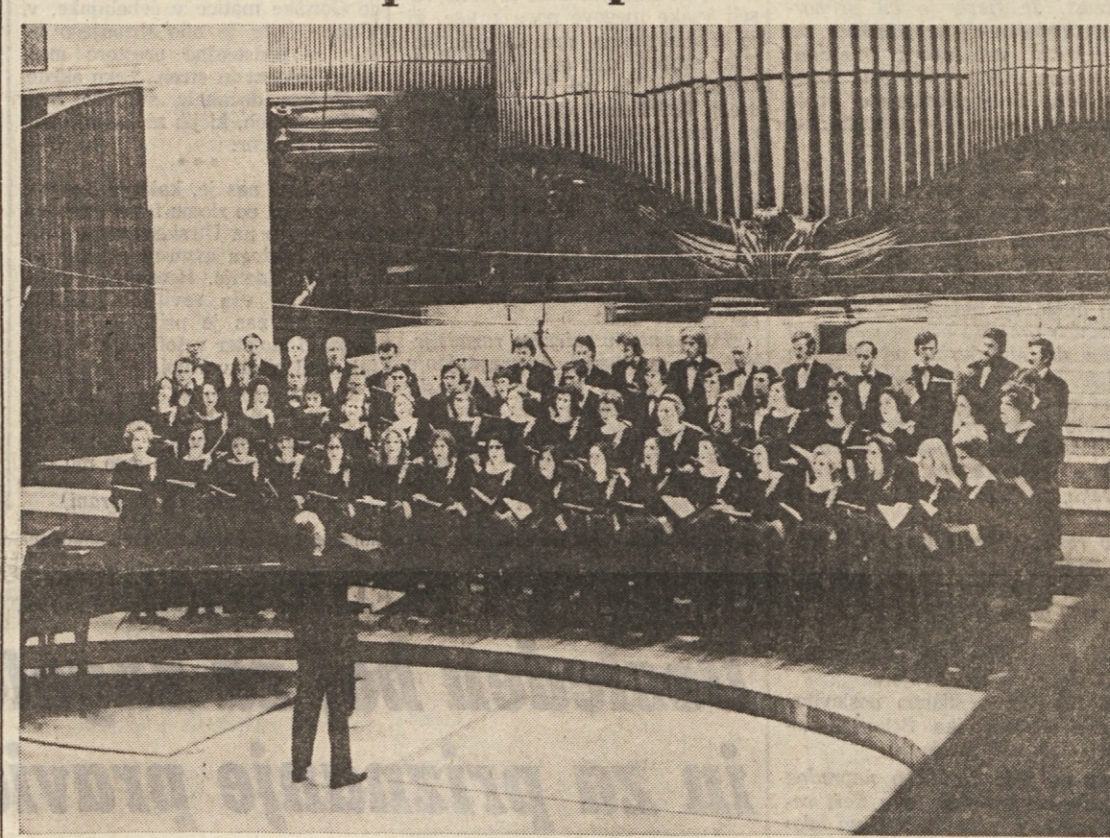
Jutri zvečer, ob 21. uri, se bo pričelo v veliki telovadnici UGG šestnaest mednarodno tekmovanje pevskih zborov. Najprej se bodo zbori pomerili v polifonskem petju...

Zaradi ukinitve 4. razreda trgovske protest zavodnega sveta šole «Trinko»

Ministru za javno vzgojo je zavodni svet slovenske enote srednje šole «Ivan Trinko» v Gorici poslal protestno pismo v zvezi z odločitvijo ministrstva, da se ukine četrti razred slovenske trgovske šole v Gorici...

Ravnateljstvo državne knjižnice v Ul. Mamelj 12 v Gorici javlja, da bodo ponovno uvedli s ponedeljkom, 22. septembra, redni urnik za publiko. Ob delavnicah, od ponedeljka do petka, bo knjižnica odprta...

Makedonski pevci v petek v Doberdobo

Na pobudo Slovenske prosvetne zveze in prosvetnega društva «Jezus» bo v petek ob 20.30 v občinski telovadnici v Doberdobo celovečerni koncert makedonskega zbora «Kočo Racin» iz Skopja...

Osemdeset let nunce Pjepe

Star in novi sosedje, sorodniki in znanci smo se zbrali prejšnji teden v Ljubšvi hiši okrog Jozefa Lakoviča v. Jarc, da bi proslavili njeno osemdesetletnico.

Freden smo se pozno zvečer poslovlili od nunce Pjepe, kot ji pravimo po domače, nam je iz miznice povlekla sveženj starih fotografij, ki jih skrbno hrani med našimi knjigami. Iz teh fotografij smo razbrali trnovo pot naše osemdesetletnice. Pa niso povedale vsega. Ji želimo snežnobeli predspadnik na japonskem krilu med zlikanimi uniformami avstrijskih paznikov begunskih taborišč nam ni povedala, da so begunci ob povratku domov po prvi svetovni vojni, komaj spoznali porušeni Doberdobo. Iz nasejanih oltarjev nečakov in drugih južnoameriških sorodnikov je težko razbrati upe in razočaranja povojnih izseljencev, ki so fotografirani v praznični, morda izposojeni, obleki. Vse to nam je znala nunca Pjepe z duhovitostjo, ki je njej lastna.

Jutri na Oslavju skupščina prebivalstva

V gostilni «Pri Tildi» na Oslavju bo jutri, v četrtek, 18. septembra, ob 20.30, prva javna skupščina prebivalstva, ki jo sklicuje predsednik rajonske konzulacije za Pevmo, Oslavje in Štmarer Marjan Sošol. Na skupščini bo predsednik podal obracun o dosedanjem delu, potem pa bodo preučili vsa odprta vprašanja na tem področju goriške občine.

Podobno skupščino so doslej imeli le v Štandreu, v ostalih sedmih rajonih pa niso še sklicali prebivalstva na posvet. Konzulte so pričele delovati pred nekaj meseci in prav one v slovenskih krajih so med najbolj delavnimi.

KLJUB ZAHTEVI OŽJEGA PREDSEDSTVA

Pokrajinski odbor KD v Gorici noče strankinega komisarja v Gračevo

Gradeški demokristjani imajo tako proste roke za svoje zaveznitvo s socialisti

Demokristjanom v Gračevo, ki niso upoštevali navodil pokrajinskega vodstva, ko so sestavili dvostrankarsko koalicio s socialisti, se ne bo zgodilo nič hudega na disciplinskem področju. Tako je sklenil širši pokrajinski odbor KD, ki se je sestel v ponedeljek zvečer v Gorici, da bi preučil to vprašanje. Ožje pokrajinsko vodstvo je bilo drugačnega mnenja, saj je širšemu odboru predlagalo razpust vodilnih organov stranke in organizacije v Gračevo in imenovanje komisarja. Širši odbor pa tega predloga ni sprejel, ker je menil, da je ožje vodstvo zagrešilo hudo politično napako ko se je, po volitvah 15. junija, usmerilo v sredinsko politiko sodelovanja s socialdemokrati in republikanci. Pokrajinsko vodstvo KD se bo ponovno sestalo v soboto.

Socialdemokratska federacija je včeraj z dolgo noto odgovorila očitkom, ki so bili vsebovani v skupnem poročilu PSI in KPI prejšnjega teden, v zvezi s povolitvami sestankom.

Vabilo trgovcem za sejem «Alpe-Adria»

Trgovinska zbornica v Gorici obvešča, da je tudi letos vladni komisariat v naši deželi dal navodila za sodelovanje na mednarodnem

V GORIŠKI PORODNIŠNICI

IZOLIRAN DOMNEVNI PRIMER SALMONELOZE

Tri dni stari dojenček je baje že izven nevarnosti

Med zdravniškim pregledom v porodnišnici goriške bolnišnice je službojuči zdravnik v ponedeljek pozno popoldne opazil pri dojenčku nevarne znake salmoneloze, hude bolezni, zaradi katere je te dni umrlo več dojenčkov v Avellinu in v Neaplju. Zdravnik je takoj dal navodila za zdravljenje in izolacijo dojenčka, ki se je rodil 13. septembra, torej v soboto, njegove matere in tudi drugih dojenčkov, ki so bili v sobi s prizadetim.

Takoj so obvestili pokrajinskega zdravnika dr. Montagna in tudi občinskega zdravnika dr. Orla. Že v ponedeljek zvečer so iz Gorice poslali v higienski zavod tržaške univerze primerke odpadkov. Pokrajinski zdravnik dr. Montagna, s katerim smo govorili sinoči, nam je povedal, da pričakuje danes ali najkasneje jutri izid laboratorijskega izsledka.

Vest ni prišla v javnost po uradni poti. Zanj smo izvedeli šele včeraj zvečer, torej en dan po ugotovitvi domnevnih obolevnosti zaradi salmoneloze. Dr. Montagna smo našli na domu sinoči in ta nam je povedal, da je sam v predpoldanskih urah obiskal goriško bolnišnico in ugotovil, da so v njenem porodniškem oddelku takoj, že v ponedeljek zvečer, sprejeli vse potrebne preventivne in higienske ukrepe. O stvari ga je obvestil zdravstveni

direktor bolnišnice dr. Grilli. Kot smo že omenili, so takoj po ugotovitvi primera, v ponedeljek popoldne, izolirali tri dni starega dojenčka, njegovo mater in ostale dojenčke ter njih matere in tudi vse službojuče osebe je bilo tako vedno preventivno. Občinski zdravnik dr. Orel je takoj včeraj jutraj dal nalog, da se ugotovijo morebitni vzroki obolevnosti v družinskem okolju obolelega otroka.

Že včeraj je bilo stanje novorojenčka boljše. Tako nam je povedal zdravnik dr. Montagna, ki se je pohvalno izrazil o zdravstvenem osebju goriške porodnišnice, da je takoj izvedlo vse preventivno delo, ki je v takih primerih nujno potrebno. Otroci je že izven nevarnosti, je še poudaril pokrajinski zdravnik dr. Orel, ki je bil v soboto izdele za rezultat analize. Morda je vsak strah za tako bolezen pri nas odveč.

Na trgu pred županstvom v Pordenonu je prejšnji večer imel koncert zagrebški pevski zbor «Moša Pijade», ki ga je vodil dirigent Emil Cosseto.

Smrtne posledice prometne nesreče

V Krmini se je pripetila v ponedeljek nesreča, katere žrtev je postal 16-letni Maurizio Musina iz Ulice Faeti v Krmini.

Okoli 20. ure se je mladenič z mopedom vrnil proti domu. Na križišču med Ulico Michelangelo in cesto, ki iz Krmina pelje proti Gorici je vanj z avtomobilom trčil 49-letni bančni uradnik Guido Ziani iz Gorice. Zaradi silovitega udara je mladenič vrgel nekaj metrov v zrak ter je pri padcu z glavo udaril na asfalt. Musino so takoj odpeljali v krminsko bolnišnico, med prevozom pa je mladenič izdihnil. Zdravniki so mu kasneje ugotovili prebitje lobanjske kosti.

Izleti

SPD priredi v nedeljo, 21. septembra, vzpon na Rattovec (Planinstvo in šport za vsakogar). Informacije na sedežu, Ul. Malta 2.

Kino

- Gorica VERDI 16.00-22.00 «Fantozzi». P. Villaggio in A. Mazzamuro. Barvni film. CORSO 17.30-22.00 «Airport 75». C. Heston. Barvni film. MODERNISSIMO 17.15-22.00 «R.P.M. (rivoluzione per minuto)». A. Quinn in A. Margaret. Barvni film. CENTRALE 17.00-21.30 «Ku-fung lo stermatorino cinese». Wo Yue. Barvni film. VITTORIA 17.15-22.00 «Ultimo tango a Parigi». M. Brando in M. Schneider. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 «La vedova inconsolabile ringrazia quanti la consolano». Barvni film. PRINCEPI 18.00-22.00 «L'uomo terminale». Barvni film.

Nora Gorica

SOCA «Hrepenenje po vampiru», nemški barvni film ob 18.00 in 20.00. SVOBODA «Bitka za Port Arturo», japonski barvni film ob 18.00 in 20.00. DESKLE «Tih maščavlec», italijanski barvni film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriške matičnega urada

ROJSTVA: Piero Valentinuz, Silvia Cartolano, Diego Vettorello, Dario Uretta, Federica Scagliarini, Sara Iapelli, Erika Komel, Thomas Zuliani, Emil Marchi. SMRTI: 85-letna upokojenka Teresa Simelli vd. Andreoli, 46-letni delavec Aurelio Fontana, 79-letni upokojenec Pierino Chiozza.

OKLICI: delavka Nadia Nanut in delavec Sergio Battista, gospodinja Maria Sapla in upokojenec Angelo Tansini, frizerka Elisabetta Meinardi in podčastnik vojske Tommaso Ricciardi, delavka Ivona Zorzi in uradnik Giampaolo Vale, bolničarka Elena Della Mora in tehničnik izvedenec Onofrio Carruba.

POROKI: delavka Mirella Celante in karabinjer Agostino Casta, univerzitetna študentka Laura Santi in podčastnik vojske Cesare Servadio, prodajalka Ivica Jakonič in pismonoša Olivo Stanta, uradnica Maria Costanza Bassi in uradnik Ivan Okroglič, delavka Dorina Spangher in uradnik Enzo Giardini, delavka Elena Fain in električar Corrado Stacul, uradnica Lilijana Fabjan in uradnik Silvano Perini, trgovka Giovanna Bertoni in pek Valentino Dorni, uradnica Paola Plazzi in študent Furio Bigaj, gospodinja Mariarosca Pascoletti in delavec Stefano Pilioli.

DEZURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in nonoči je v Gorici dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

DEZURNA LEKARNA V TRŽICU Danes ves dan in jutri ponodi je dežurna lekarna Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

Prispevki

V počastitev spomina Ivana Marinčiča je Marija Bogataj prispevala 20 tisoč lir v sklad za gradnjo partizanskega spomenika v Podgori. Mandrci

Srečanje šentjakobske konzulte s predstavniki delavskih svetov

Šentjakobska rajonska konzulta se je v soboto sestala s predstavniki delavskih svetov podjetij Italcantieri, Ladjedelnice sv. Marka in Grandi Motori. Slednji so izrazili zaskrbljenost nad zavlačevanjem delavskega spora v ladjedelnem sektorju ter željo, da bi čimprej prišlo do rešitve, od katere je v veliki meri odvisen dvig tržaškega gospodarstva. Predstavniki delavskih svetov so obenem izrazili željo, da bo konzulta ukrepala, da bi se čimprej krajevno predstavništvo erotno udeležilo konference o ladjedelnstvu, ki jo prireja dežela Marche. Isto velja za gospodarsko konferenco v našem deželnem merilu, ki bo obravnavala vprašanja razvoja in sektorju podjetij z državno udeležbo.

Predstavniki delavskih svetov so na koncu obsodili dejstvo, da ni bilo ustreznih finančnih naložb, ki bi s prenosno ladjedelnico zagotovile tudi okrepitve državnega brodovja.

Rajonska konzulta je s svoje strani podčrtala pomen takšnega srečanja z delavskimi predstavniki ter se obvezala, da bi se ta vprašanja ugodno rešila.

Študijski seminar

Na sedežu Italijansko-ameriškega združenja v Ul. Roma 15 ob 6. do 10. oktobra študijski seminar za profesorje angleškega jezika iz naše dežele. Seminar prireja U. S. Information Service, da bi omogočil profesorjem angleščine izpopolnitev znanja jezika ter jih seznanil z novimi metodami poučevanja. Seminar, na katerem bodo predavali znani angleški in ameriški univerzitetni profesorji, bo vodila prof. Mary Finocchiaro, bivša docentka newyorskega «Hunter College».

VČERAJ V RONKAH Gostje tržaške psihiatrične bolnišnice na izletu z letalom

Sto gostov tržaške psihiatrične bolnišnice je včeraj odšlo na izlet z letalom. Že več dni se v bolnišnici pripravljajo na ta dogodek in ob tej priložnosti so izdali tudi posebne lepake, s katerimi so prepeli mestno središče. Te pripravne pa so dosegle vsi včeraj dopoldne, ko je obiskal bolnišnico prvi pilot, ki je gostom obrazložil vse podrobnosti v zvezi s poletom. Izlet se je začel malo po 17.30, ko je letalo DC 9 družbe ATI, ki je omogočila polet, vzletelo s steze ronškega letališča. Potniki so si s 1000-metrsko višine ogledali najprej Kras s Trstom, nato pa jadransko obalo do Benetk, od koder so se preko furulanske nižine vrnili v Ronke. Z letališča so se gostje odpravili na osrednji praznik ANPI v Vermeiglianu v Tržiču, kjer so se zadržali do pozne ure in prijateljskim razgovoru z domačini. Nad včerajšnjim izletom so bili vsi navdušeni, obžalovali so le, da je bil tako kratek.

Kratki iz Sovodenj

Na sovodenjskem županstvu so te dni začeli razdeljevati nakazila pristne cene za nakup sladkorja in kave po nižini ceni. V ponedeljek, 22. septembra, davčni izterjavec od 8.30 do 12.30 v uradu sovodenjske občine pobiral davke.

Vabilo trgovcem za sejem «Alpe-Adria»

Trgovinska zbornica v Gorici obvešča, da je tudi letos vladni komisariat v naši deželi dal navodila za sodelovanje na mednarodnem

DELOVANJE ZGONIŠKE OBČINSKE UPRAVE POTREBA PO ŠPORTNEM IN KULTURNEM OBJEKTU

V petek bo seja občinskega sveta Reševanje vprašanja «črnih gradenj»

Bivši partizani iz Doline v Kočevju

V nedeljo so šli bivši partizani iz dolinske občine na izlet v Kočevje, ki je pobrateno z občino Dolina. Povabila jih je tamkajšnja občinska skupščina, da bi se udeležili osrednje proslave v počastitev 30-letnice osvoboditve in občinskega praznika, povezanih s proslavo 9. slovenske narodnosvobodilne udarne brigade, ki se je pred 32 leti borila v teh krajih proti prodirajočemu nemškemu okupatorju. Poleg bivših borcev iz Doline, Boljunca, Mačkoli, s Prebenege, od Domja, iz Gročane, Boršta in Ricmanj, se je priselilo večidelista tudi delegacija dolinske občinske uprave.

V jutranjih urah so se udeležili proslave v Fari ob Kolpi, kjer so v kulturnem sporedu nastopili kočevska godba na pihala, moški pevski zbor iz Kočevja in osnovnošolski recitatorji. Slavnostni govor je imel podpredsednik skupščine Socialistične republike Slovenije Beno Zupančič. Udeležence sta pozdravila še Franc Volf in predstavnik 9. slovenske narodnosvobodilne udarne brigade Franci Kolar, ki je prinesel pozdrave vseh enot 18. divizije.

Dolinske občane, ki so bili deležni prisrčnega sprejema, so nato pogostili s partizanskim golažem. V večernih urah so se zadovoljivo, po prijetno preživetem dnevu, vrnili v domače kraje.

Z objavo dekreta deželnega predsednika

USTANOVljen KONZORCIJ MED USTANOVAMI IACP

Sedež konzorcija bo v Pordenonu. Imel bo tehnično - upravno avtonomijo, njegovo dejavnost pa bo nadzorovalo odborništvo za javna dela

Z objavo dekreta predsednika deželne uprave odv. Comellija je bil ustanovljen deželni konzorcij med štirimi avtonomnimi ustanovami za ustanovitev IACP dežele Furlanije-Juljske krajine. Konzorcij ki ga predvideva posebni deželni zakon, bo imel svoj sedež v Pordenonu. V teku dveh mesecev od objave dekreta bodo morali imenovati člani odbora, v nadaljnjem mesecu dni pa bo moral deželni predsednik sklicati prvo sejo konzorcija. Novi konzorcij bo imel vrsto nalog. Med temi izvajanje raznih operativnih programov na področju javnih ljudskih gradenj na podlagi smernic, ki jih bo določilo deželno odborništvo za javna dela. Konzorcij bo nadalje koordiniral in dopolnjeval dejavnost avtonomnih ustanov za ljudska stanovanja ter nudil deželi, tehnično in strokovno pomoč. Poleg tega bo proučeval razne probleme pravnega, tehničnega, druž-

OB PETI OBLETNICI SMRTI PISATELJA FRANCETA BEVKA

ZRASEL JE IZ OŽJE PRIMORSKE DOMOVINE OB UPORU PROTI FAŠISTIČNEMU ZASUŽNJEVANJU

France Bevk pripada vsemu slovenskemu narodu, v veliki meri usej jugoslovanski skupnosti in s svojimi knjigami, ki so prevedene v mnoge tuje jezike, v splošno človeško zakladnico

Pisatelj France Bevk s šolsko mladino v Šebreljah

Danes pteka pet let odkar smo na solkanskem pokopališču izročili zemlji našega pisatelja Franceta Bevka. Pet let... Pet let je preteklo od tistega sončnega sedemnajstega septembra, ko je za vedno zastalo pero pisatelja Franceta Bevka.

Pet let je preteklo od tistega sončnega sedemnajstega septembra, ko smo zvedeli, da so za vedno ugasile tiste dobrodušne oči pod kosatimi obrvmi, ki so tako svetlo sijale v odgovornika, ki je prišel na obisk.

Pet let je preteklo od tistega sončnega sedemnajstega septembra, ko je na severnem vzhodu Kočje zašumelo v redkih mesecnih nadpisateljev rojstvo vasjo Zakojco: Naš Bevk je umrl.

Vsi časopisi so drugi dan objavili daljše spominke članke. Ljubljansko Delo je v članku med drugim zapisalo: «Doslje pravzaprav nikoli nismo razmišljali, da se tudi Francetu Bevk iztekajo leta. Ob njegovih življenjskih mejnikih smo sicer preštevati njegove knjige in se vselej spreti čudili izjemnemu obsegu dela. Nikoli nismo pomislili, da bi se v tem ustvarjanju utrudili in vedno smo čakali, kdaj nam bo dal spet kaj novega.»

V Trstu je Primorski dnevnik med drugim napisal: «Kadar ga bomo odslej proslavljali, bomo sami. Z nami bodo njegove domače besede, njegove bodrilne misli in njegov uporniški duh. In če bomo govorili o njegovem delu in razčlenjevali njegove vrvice, se bomo v glavnem zadržali ob tistem, kar je zraslo v njem iz velike ljubezni do svoje ožje primorske domovine, njene globoko občutene narodnostne stiske po prvi svetovni vojni, ob njegovem uporju fašističnemu načrtnemu zasušnjevanju in iztrebljanju slovenskega prebivalstva.»

Primorske novice v Novi Gorici so zapisale: «Bevk - in vse njegovo delo - je zares kakor širok, odprt svet. Za vsakogar je tu na pretek. Tako mnogostransko in mnogovrstno gradivo pa nam je mogla dati le njegova bogata ustvarjalnost, širina njegovega zanimanja in ne nazadnje veselje nad življenjem. To veselje je prinesel s seboj, to ga je gnalo v solo in življenje in v trde življenjske in socialne boje.»

Pesnik Ciril Zlobec je na spominški slovesnosti založbe LIPA v Kopru - France Bevk je bil predsednik založniškega sveta založbe LIPA - med drugim dejal: «Ilustrativna in poučna je njegova politična dejavnost: ko je bil najuspešnejši boje, pisanje, je pisal in stoično odplačeval davek za ta boj po zaporih. Ko je bilo treba stopiti na čelo upornega ljudstva,

84-letni Rupar: na njegovem domu je bil sedež pokrajinskega odbora OF za Primorsko

je Bevk sprejel tudi tako mesto, ne ker bi hotel voditi, temveč ker je čutil, da to ljudstvo potrebuje potrditve izbrane poti, vere v prihodnost. In Bevk je bil primorsko slovenski človek oboje: potrditve, da je izbrana pot upora pravilna, da je vera v prihodnost prvi korak Slovencev v zgodovino, v svojo zgodovino, ne obremenjeno s tlačanstvom in ponižanjem.»

Se odmevajo v usseh besede slovesa, ki so jih pri pogrebu v Novi Gorici in na solkanskem pokopališču spregovorili govorniki. Se sliši besede Filiberta Benedetiča: «Z besedami zadnjega slovesa se svobodno prepleta pesem sonca, od Idrije do Matajurja, od Miljskih hribov in morja do Gorice. Z vseh zemlje, ki je tu enoglasno z bistvom narodovim vztrepetala, se razlega tvoja pesem sonca, z bormim nahrbtnikom slovenskega človeka od hiše do hiše vtihovaljena.»

So resnice, preko katerih človek ne sme, če hoče biti. Ena teh je človeško dostojanstvo. France Bevk, s svojim delom si dal Primorski dostojanstvo slovenskega človeka v času, ko je bilo treba to dostojanstvo plačati s krvjo.»

In prav tako slišimo poslovnice besede predstavnika Beneške Slovenije Izidorja Predana: «Domas joče za Tabo napredna an zavečna Benečija, a u naši veliki žalosti smo potrošani da tako veliki judje, kot si Ti, ne umarjajo nikdar. Ti si in boš med nami živ buj ko vsi živi. Se Te bomo srečevali dragi Bevk! Srečevali Te bomo v našem uskadanjem delu, srečevali Te bomo povsjerode, kjer je bo prouti kritivci, kjer je boj za pravice preganjanih, kjer je boj za bujše življenje Slovencev in vseh človeških judi.»

V imenu slovenske mladine je besede bridkega slovesa povedala pionirka Vesna Gerderič, ki je med drugim potolažila: «Čestitke za tvoj rojstni dan so ostale neodposlane. Nasmehnil se nam ne boš več. Pa saj bo tvoj nasmeš ostal med nami. Četje smo ti prinesli danes.»

Ob odprtem grobu se je v imenu vseh Primorcev poslovil Bevkovi tovariši iz NOB Joža Vilfan: «France Bevk se vrača na Primorsko za zmeraj. In preden ga zagrne domača zemlja naj posebej, potem ko so rekli svojo besedo predstavniki posameznih delov, za vso Primorsko kot celoto povemo, kaj nam je Bevk pomenil.»

France Bevk ni samo naš, marveč pripada slovenskemu narodu po vsem svojem javnem udejstovanju, pripada v veliki meri vsej jugoslovanski skupnosti in je s svojimi knjigami, prevedenimi v mnogo tujih jezikov prispeval v splošno človeško zakladnico. Toda

redko iskalo med vrsticami srce tolažilne, odresilne misli. Fašisti niso mogli prezreti vpliva knjige, ki je bila njihovim potujčevalnim naklepom nevarna že zgolj zato, ker je bila slovenska. Niso si je upali surovo zatreti, ker jim je prejšnji ukrepi proti slovenskemu življu niso prinesli dobrega glasu v kulturnem svetu. Tiste čase so bili še občutljivejši za evropsko javno mnenje. Pienili so knjige na pošti in pri posameznikih, poverjenike Goriške matice so obsodili na denarne kazni in nekatere celo kafirirali.»

In ta skrb za slovensko knjigo na Primorski, je Bevk narekovala odločitev: «Premislil sem - ostanem! sem ob prvi ugodni priložnosti rekel o sebi, ki je bila podaljšano uho kvesture. «Tu je moja domovina, tu imam pravico živeti. Ne pojdem nikamor, naj se zgodi, kar hoče. Na vse sem pripravljen...»

Za to odločitev mu je konfinajska komisija prisodila - tri leta konfinacije. Kvestura in fašisti so triumfirali, ko so Bevka odpeljali na samotni otok Ventotene. Bilo je to proti koncu januarja 1934. Ljudje po vaseh Primorske so bili ogorčeni, ko so zvedeli za tak ponovni zločinski ukrep proti pisatelju Bevk. Na skrivaj je bilo slišati mnenja: Če ste nam konfinirali pisatelja, njegovih knjig ne boste dobili. Začeli so skrivati knjige Goriške matice v čebelnjake, v klovice, kjer je bilo shranjeno listje, v podstrešne prostore med stene čumnat in streh. Tako skrite so knjige dočakale svobodo leta 1945 po vaseh, ki jih ni požgal okupatorjev teror.

Zarimalo nas je, kako je France Bevk prišel po zlomu fašistične Italije v Rupo na Utrskem vrhu, zato smo preteklega avgusta obiskali to samotno kmetijo. Hotenjska dolina je bila še vsa zavita v jutranji mrak, ko nas je prijazen tovariš - prvi mojster v šofiranju - peljal proti cilju in Rupu. Stari Rupar je še spal, ko smo se ustavili pred hišo. Njegov sin - eta mlad gosposki - je stal za hišo s kosom v roki. Ko smo mu postali, Ljudstvo je, željno domače besede, knjige kupovalo in bralo, ne.

(Nadaljevanje na 6. strani)

«Premislil sem - ostanem! sem ob prvi ugodni priložnosti rekel o sebi, ki je bila podaljšano uho kvesture. «Tu je moja domovina, tu imam pravico živeti. Ne pojdem nikamor, naj se zgodi, kar hoče. Na vse sem pripravljen...»

Za to odločitev mu je konfinajska komisija prisodila - tri leta konfinacije. Kvestura in fašisti so triumfirali, ko so Bevka odpeljali na samotni otok Ventotene. Bilo je to proti koncu januarja 1934.

Ljudje po vaseh Primorske so bili ogorčeni, ko so zvedeli za tak ponovni zločinski ukrep proti pisatelju Bevk. Na skrivaj je bilo slišati mnenja: Če ste nam konfinirali pisatelja, njegovih knjig ne boste dobili. Začeli so skrivati knjige Goriške matice v čebelnjake, v klovice, kjer je bilo shranjeno listje, v podstrešne prostore med stene čumnat in streh. Tako skrite so knjige dočakale svobodo leta 1945 po vaseh, ki jih ni požgal okupatorjev teror.

Zarimalo nas je, kako je France Bevk prišel po zlomu fašistične Italije v Rupo na Utrskem vrhu, zato smo preteklega avgusta obiskali to samotno kmetijo. Hotenjska dolina je bila še vsa zavita v jutranji mrak, ko nas je prijazen tovariš - prvi mojster v šofiranju - peljal proti cilju in Rupu. Stari Rupar je še spal, ko smo se ustavili pred hišo. Njegov sin - eta mlad gosposki - je stal za hišo s kosom v roki. Ko smo mu postali, Ljudstvo je, željno domače besede, knjige kupovalo in bralo, ne.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Z nedeljskih prireditev

V Boljuncu je PD «France Prešeren» priredilo šagro na Jami. Čisti dohodek je namenjen za nakup oblačil članov pevskega zbora, ki je tudi nastopil na prireditvi

V Ljudskem domu v Trebčah je bil tradicionalni praznik komunističnega tiska s kulturnim in športnim sporedom

Smučarski klub Devin je priredil v soboto in nedeljo na igrišču ŠD Sokol v Nabrežnem vrtno veselilo. Poleg športnega in kulturnega sporeda so v zabavnem delu nastopili člani narodnega ansambla Mihe Dolžana s pevko Ivanko Kraševce

S PREDKONGRESNEGA SREČANJA V LUZERNU

Dosleden boj za zagotovitev dela v Benečiji in za priznanje pravic beneških Slovencev

Prvega novembra letos bodo beneški izseljenci na kongresu v Taminesu v Belgiji ponovili svoje še neuresničene zahteve - Posebna pozornost težkemu položaju emigrantov v sedanji gospodarski krizi

Zveza slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije se pridno pripravlja na svoj drugi kongres, ki bo 1. novembra letos v Taminesu v Belgiji. Odbor Zveze se je poleg stesal s predstavniki mnogih sekcij, ki so bili doma na početnicah, tako se je predvsem pomenil z izseljenci iz Belgije, ki bodo seveda morali prevzeti vso skrb za organizacijo kongresa.

Da bi se domeniili o nekaterih organizacijskih stvareh, sta se predsednik Zveze Marko Petrih in tajnik Ado Cont sestala v petek, 12. l.m., s predstavniki sekcije iz Milana, ki jo vodi Armando Binutti. Po milanskem sestanku pa sta nadaljevala pot v Luzern, kjer so v soboto čakali predstavniki sekcij iz vse Švice. Več kot 30 delegatov je prišlo iz samega Luzerna, iz Emmenthala, Züricha, Bülacha, Eggenbacha, Winterthura, S. Gallena, Yverdona in Lausanne. Pridrutila pa sta se jim še predstavnika «Colonie libere italienne» ter «Fogolar furlan» iz Luzerna.

Vsem se je v imenu sekcije iz Luzerna v odsotnosti predsednika Walterja Conta zahvalil tajnik Lojze Tedoldi, ki je poudaril pomen tega predkongresnega zborovanja. Pozdrav same Zveze pa je prinesel predsednik Marko Petrih, ki je nato podal besedo tajniku Adu Contu, ki je prisotnim najprej podal kratek pregled delovanja Zveze v zadnjem času. Orisal je potek najvažnejših sej odbora Zveze, predvsem pa vrsto pomembnih prireditev, ki jih je Zveza priredila ali vsaj pri njih sodelovala. Predvsem je omenil veliki emigrantski praznik v Bülachu, Dan emigrantov v Sibidu, praznik v Čeneboli ter seveda Kulturno srečanje med sosednjimi narodi na Kamencih, pri katerem je prišlo v največji meri do izražanja sodelovanja med Zvezo izseljencev in drugimi beneškoslovenskimi društvi. Kot pomemben dosežek tega sodelovanja je seveda omenil tudi pismo predstavnikov beneških Slovencev videmskemu pokrajinskemu svetu, ki so ga vsi prisotni sprejeli z navdušenim aplavzom.

Nato je prešel k ožji emigrantski problematiki ter navedel zahteve, ki jih je Zveza izseljencev postavila že leta 1969 na prvi delni konferenci o emigraciji, ko so zahtevali izboljšanje gospodarskega položaja, namestitve učiteljev, ki ob-

pa za zaščito slovenske manjšine v Benečiji. Po kratkem prikazu socialnega stanja v Beneški Sloveniji je Cont pozval delegate, naj s svojimi posegi nakažejo probleme, ki bi jih bilo treba na kongresu posebej obravnavati.

Podpredsednik Luciano Feletig je nakazal kot najvažnejši problem ustvarjanje pogojev za vrnitev emigrantov, ki so v tujini izgubili delo. Doseči je treba, da bodo emigrantom resnično priznani pravice, ki jim pripadajo, beneškoslovenskim izseljencem pa seveda poleg socialnih tudi narodnostne pravice. Glede pisma videmskemu pokrajinskemu svetu pa je dejal, da bi bilo treba seznaniti z njegovo vsebino članke vseh sekcij Zveze.

Pio Cragnaz je obzvaloval, da ni bilo od prvega kongresa Zveze do danes s strani oblasti nobenega pozitivnega ukrepa, ter izrazil uparilo, da bo po drugem kongresu pristopil do konkretnih korakov. Predlagal je tudi, naj bi naslednji kongres potekal v sami Benečiji.

O istem problemu so govorili tudi aktivni predstavniki sekcije iz Bülacha Danilo Chicig, ter še Gregorio Borgu, Egidio Zuodar, Nello Cont in drugi.

Ob koncu sestanka je Ado Cont podal pregled problemov, ki so jih prisotni nakazali, ter povedal, da se bo geslo kongresa v skladu z današnjim težkim položajem glasilo: Zagotovite nam delo v Beneški Sloveniji.

RADIO VELE VIZIJA

SREDA, 17. SEPTEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL
18.15 Program za najmlajše
18.45 Program za otroke: Poly v Benetkah: Dedek za Pippa
19.15 Športni dnevnik
Italijanske kronike in Vremenska napoved
20.00 DNEVNIK
20.40 Diamant, tretje in zadnje nadaljevanje
Danes zvečer bo zadnja oddaja televizijske nadaljevanke «Diamant», ki jo je pripravil Stefano Ubezio. V njej je prikazana zadnja pot diamantov in briljantov od Londona, kjer deluje hiša De Beers do raznih mest, kjer obdelujejo surove dragulje: do Antwerpna, Amsterdama, Tel Aviva in Bombaya. V oddaji je tudi intervju z nekim Ascherjem iz Amsterdama, ki pripoveduje, kako je njegovo delo obdelal slovit diamant «Culinar» s 3024 karati, ki so ga odkrili bitzu Pretorie v Južni Afriki.

DRUGI KANAL
20.30 DNEVNIK
21.00 Pariz gori?
Film je režiral leta 1966 Renè Clement, ki je sploh posvetil svojo filmsko kariero obdelovanju tem iz zgodovine bojev proti nacizem in fašizem. Film, ki bo predvajal danes zvečer, je bil pripravljen na podlagi knjige, ki sta jo spisala dva častikarja: Dominique La Pierre in Larry Collins. Tako v knjigi kot v filmu so prikazani vzdušje in dogodki v dneh pred osvoboditvijo francoskega glavnega mesta. Medtem ko zavezniki napredujejo proti Parizu nemški general Von Choltitz izvaja strahoviti teror. Na Hitlerjev ukaz oddelek minervej namerakajo posud po Parizu eksplozivne naboje. Tedaj pripadniki osvobodilnega gibanja sklenejo, da začnejo boj ne da bi čakali na zaveznike. Zaravnajo občinsko palačo in razne druge pomembne točke v mestu. Nacisti reagirajo. Pride do pogajanj, kar omogoči upornikom, da se potožejo z ameriškim četami ter jih potožejo, naj pridejo čimprej v Pariz. Pri zadnji bitki sodelujejo vsi pripadniki odporiškega gibanja ter prisilijo Nemce, da se vdajo.
V filmu nastopajo: Jean Paul Belmondo, Leslie Carol, Charles Boyer, Orson Welles, Alain Delon, Kirk Douglas, Simone Signoret in Yves Montand.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
9.10 in 11.00 TV v šoli: Nasadi sadja, Zastava in grb, Solisti v operi, Sestav snovi, TV vrtec, Rastline, Predsolska vzgoja
18.25 J. Verne: V 80 dneh okoli sveta, TV nadaljevanka
18.50 Obzornik
19.05 Mladi za mlade
19.40 Po sledih napredka
Pereč problem sedanjosti je pomanjkanje energije in to je tudi tema prvega prispevka oddaje Po sledih napredka. Kako je k reševanju tega problema pristopila država, največja porabnica energije na svetu, bomo spoznali iz ameriškega filma. Iskanje novih nahajališč surovine, premoga, nafte in plina, raziskave novih energetskih virov in možnosti prihranka energije so trenutno glavne smernice za prihodnost. Na analogiji med živalskim in človeškim tujorjem sloni delo francoskih raziskovalcev - onkologov Potek teh zanimivih, zahtevnih in za vse človeštvo tako pomembnih raziskav nam bo prikazal drugi filmski prispevek «Rakasta celica v epruveti».
20.10 Risanka
20.30 TV DNEVNIK
21.05 Ljubezen na švedski način, film
22.55 Gorenje - novosti
23.00 Miniatre: Boško Petrovič Convention - I. del
23.10 TV DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA
20.55 Otroški kotiček, risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 Nogomet, mednarodno srečanje za pokal Evrope
23.15 Pesmi po cestah Mantove, zabavno-glasbena oddaja

TRST A
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05-9.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in književnost; 18.30 Koncerti; 19.15 Program za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 Simfoniski koncert; 21.35 Pesmi brez besed.
10.35 Poletni program; 12.40 Program z E. Montesanom; 13.35 Glasbeno-govorni spored; 14.00 Plošče; 15.40 Cararai; 17.35 Alto gradimento; 18.35 Diskoteka na odprtju; 19.55 Superonice; 21.29 Popoff; 22.50 Človek v noči.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 10.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 9.05 Nenavadni pogovori; 9.25 Glasba vam pripoveduje; 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma; 10.15 Urednikov dnevnik; 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Šilc; Dodatne informacije o domačih sortah ječmena ali pšenice; 12.40 Od vasi do vasi; 14.10 Pojo naši operni pevci; 14.30 Naši poslusalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Pet minut za EP; 15.00 Dogodki in odmevi: vremenska napoved, novice, komentarji, glose, imagnetofonski zapisi, sport, vremensko poročilo in obvestila; 15.30 Glasbeni intermezzo; 16.45 Orkester Kurt Redtfeld; 17.20 Komorni zbor RTV Ljubljana in zbor Slovenske filharmonije; 18.05 Nenavadni pogovori (ponovitev); 18.25 Predstavljamo vam...; 18.50 Deset minut za EP; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert iz našega studija...; 21.30 Tigrarji znani zabavni orkestri; 22.20 S festivalov jazz; 23.05 Literarni nohturno - I. Cimmerman. Ribolov; 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.
(Po sončnem času)

KOPER
7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.30 Folk glasba; 10.00 Z nami je...; 10.40 Melodije; 11.00 Glasba in nasveti; 12.00 Glasba po željah; 17.40 Zabavna glasba; 17.45 Mladi izvajaleci: gojenjenci glasbene šole Koper; 18.15 Od opusa velikih mojstrov; 19.00 Oddaja progresivne glasbe; 19.30 Domači pevci zabavne glasbe; 20.00 Prenos RL; 21.00 Zbori; 23.35 Glasba za lahko noč.

NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Četrty program; 13.20 Spored z R. Schiaffino in Aldom Guffrèjem; 14.40 G. de Maupassant: «Yvette»; 15.00 Za mlade poslušalce; 16.00 Sončina; 19.15 Nabozna oddaja; 19.30 Plošče; 20.20 Cesare Meano: «Melisenda per me» komedija; 22.20 Ponovno na sporedu z Nado.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.55 Melodrama; 9.30 Radijska nadaljevanka; 10.24 Poezija dneva;

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pročite podatke, ki s njimi razpolagate, potem ukrepite. Uspešan dan za vse, ki so zaskrbljeni.
BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Izkoristite zagoto, ki se je v njej znašel neki vas tekme. Nekdo vas bo ujalil, toda vi mu tega ne boste zamerili.
DVOJKKA (od 21. 5. do 21. 6.) Že zjutraj se prepričajte, ali so za dosego uspeha dani vsi pogoji. Otržite se svoje turobnosti.
RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Uporabite v svojem delu vse instrumente, ki so vam na voljo. Bodite prav spravljeni.
LEV (od 23. 7. do 23. 8.) Prišlo bo do revizije, ki bo skušala zmanjšati pomen nekega dogodka. Neupravičena ljubosumnost.
DEVICA (od 24. 8. do 22. 9.) Stvarnost vašega stališča bo zelo cenjena. V ljubezni bodite bolj potrpežljivi.
TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.)

Opilite konice neke polemike, ki bi se utegnla spreobrniti v navadno opravljanje. Povrnjeno samozaupanje.
SKORPIJON (od 23. 10. do 22. 11.) Zelo pozitiven učinek nekega finančnega sklepa. Srečanje s starim prijateljem.
STRELEC (od 23. 11. do 21. 12.) Upoštevanje odstotek tveganja nekega podviga, potem premislite. V čustvenih odnosih ni mesta za zvižnost.
KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Danes še ne sprejmite neke važne odločitve. Odličan prijatelj navsvet vas bo rešil.
VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Rezultat, ki ga boste dosegli, bo v sorazmerju z naporom, ki ste ga bili vložili. Izvrstno razpoloženje nasploh.
RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Novi dogodki vam bodo dvignili ceno ter ustvarili nove možnosti. Nekoliko popustite najmlajšim.

NOGOMET

EVROPSKI POKALI

Juventus pred težko nalogo Hajduk brez večjih problemov

Danes bo zaposlenih še več jugoslovanskih in italijanskih enajsteric

Danes bo na raznih evropskih pokalnih prvenstvih startalo rekordno število ekip (kar 128), ki se bodo potegovale za naslove na treh najboljših prestiznih klubskih evropskih prvenstvih.

Ljubitelji italijanskega in jugoslovanskega nogometa bodo torej z zanimanjem sledili tem tekmar, ki bodo pokazale dejansko moč obeh nogometnih sil. Lani so na teh pokalnih prvenstvih Italijani doživeli pravo katastrofo, Jugoslovani pa so se prerinili dlje, po finalu pa niso posegli.

(spoprijel se bo s Torpedom). Nič manj lažjo nalogo pa ne bosta imela jugoslovanska zastopnika v tem tekmovalju. Vojvodina iz Novega Sada bo danes prvo tekmo igrala doma proti grški ekipi AEK. Povratno srečanje bo torej odločilno.

Crvena zvezda, ki se je lani prebila do polfinala, pa bo igrala v Romuniji proti Univ. Craiova.

Lani je pokal osvojila Borussia (ZRN), letos pa je izbor udeležencev še kakovostnejši in favoritov je zato nebrj.

Povratne tekme prvega kola bodo 1. oktobra letos.

Sredina igrišča je zgubila preveč uporabnih žog in je zelo slabo pripravljala akcije napadalcem, saj bi vezni igralci morali podajati napadalni vrsti nizke žoge in ne visokih, ki so vsakokrat postale last spretnih branilcev Supercaffeja. Tako je bil napad »rdeče-rumenih« sploh nenevaren in za gol je ob tej priložnosti poskrbela obramba.

Po 90 min. igre se je tekma zaključila neodločeno 1:1, zato so bile potrebne 11-metrovke. Prosečani so bili pri tem bolj »spretni«, saj so zastrajali kar tri. Openci pa je dve. Končni izid daje možnost Primorju, da prestopi v finale.

H. V.

MLADINSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

V prvih letošnjih derbijih uspeh Zarje in Primorca

Tudi Vesna je slavila zmago (nad Openci)

Zarja — Primorje 2:1 (1:1)
ZARJA: Saul, Počkar, Ghezdo, D. Grgič, Petrečić, F. Kalc, Krasna, Rismondo, I. Grgič, Micheluto, 12. Zupančič, 13. Arduini.

PRIMORJE: Adamič, Trobec, Benzin, Kralj, Čok, M. Rupel, Lanza, A. Rupel (v d.p. Zampa), Albi, Persi, Stocca.

STRELICI: v 3. min. p.p. in v 25. min. d.p. Ivo Grgič, v 15. min. d.p. A. Rupel.

Letošnja prva tekma je prinesla Zarji glado zmago nad mladim moštvom Primorja. Domačini so prišli v vodstvo takoj v začetku, ko je Ivo Grgič s strelom od daleč presenetil Adamiča. Takoj po голу je Zarja po-

zapravila mnogo lepih žog. Tako se stanje do konca ni spremenilo.

Na koncu moram povedati, da se je pri Zarji izkazala predvsem obrambna vrsta. Medtem ko je sredina igrišča precej sepala je bil najboljši v napadu Rismondo.

Pri Primorju pa je vreden pohvale Persi, toda bil je preveč osamljen. Big

Breg — Primorec 0:2
BREG: Mauri, Krevatin, Kuret, Grizonić (Lovrečić), Košuta, Zerjal, Krmec, Kraljič, Novello, Klun in Perosa.

PRIMOREC: Grgič K., Kralj R., Krizančič, Kralj M., Milkovič, Kralj D., Kralj Marko, Stojković, Milkovič W., Kocjan.

STRELCA: Kralj Edvin in Stojković.

SODNIK: Sirotič.

Ni še minila tretja minuta igre, ko je Edvin Kralj z lepim strelom izven kazenskega prostora neubranljivo ukanil Bregovega vratarja Maurija. To je bila hladna prha za »plavce«, ki so se takoj pognali v napad, vendar njihove akcije, čeprav lepo urejene na sredini igrišča, so se vedno izjalovile. Primorec je torej urejeno odvrčal napade domačinov in istočasno reagiral s hitrimi in nevarnimi protinapadi, ki so večkrat spravili v skripe obrambo Brega. Malo pred koncem polčasa, ko je Breg dosegel višek »forcinga« je Stojković uspešno še drugič potresti Murjevo mrežo.

Po odmoru so se »plavci« pognali še odločneje v napad, vendar jim je šlo vse narobe. V prvi minuti je Kraljič sam pred vratarjem slabo streljal. Sredi polčasa mu je vratar Grgič ubranil enajstmetrovko: končno je še Perosa z lepim strelom zadela prečko.

Na vsak način je bila tekma dopadljiva in mislimo, da bi neodločen izid bolje označeval potek srečanja.

Domači športni album

V Gropadi so v nedeljo slovesno odprli novo igrišče. Spregovaril je tudi tržaški župan inž. Marcello Spacini

Na novem igrišču sta opravili krstni nastop ženski odbojkarji sestertki Sokola in Kontovela

Tudi balinarji so preskusili novo balinišče, in to uspešno

V okviru gropskega vaškega praznika so se pomerili med seboj tudi starti in mladi nogometaši. Zgoraj: izmenjava daril med kapetanoma; spodaj: obe enajsterici na spominskem posnetku

Na povabilo Giannija Rivero Rocco danes v Milanu

MILAN, 16. — Znani italijanski trener Tržačan Nereo Rocco se bo jutri opoldne v Milanu srečal z Giannijem Rivero, s katerim se bo dogovoril za svoj prehod k Milanu.

Trenutno še ni povsem jasno, kakšno vlogo bo Rocco prevzel pri Milanu, skrajaj gotovo pa je, da ne bo trener.

1. pokal Krasa

Odločile so enajstmetrovke

Primorje — CGS Opicina Supercaffè 4:3 (po streljanju 11-metrovk)

PRIMORJE: Stocca, Blasina, Benzin, Race, Trampuš, Husu (v 76. min. Kapun), Barnaba, Cimolino, Rustia, Vasco, Baletič.

SUPERCAPFFÈ: Paulin, Macchi, Milosca, Mezzalana, Bergagna (v 46. min. Giorgesi), Caruso, Semeraro, Porro, Uxa, Minatelli, Trampi (v 57. min. Aversa).

STRELCA: v 42. min. Trampi v 76. min. Semeraro.

SODNIK: Vignaneli iz Trsta. GLEDALCEV: 60.

Za odločitev zmagovalca polfinalne tekme nogometnega turnirja za 1. pokal Krasa, ki ga organizira Pol. Opicina, so bile potrebne enajstmetrovke.

Primorje je ponovno popolnoma razočaralo svoje navijače, saj so s prikazano igro Prosečani povsem odpovedali. Če dodamo, da »rdeče-rumeni« niso zaigrali ne poizrtvovalno niti borbeno je jasno, da v vrstah Primorja nekaj ne gre. Razen Raceta, ki je bil nedvomno najboljši, so vsi ostali zaigrali pod svojimi sposobnostmi. Neugrnost je bila vidna predvsem na sredini igrišča, kjer je mladi Husu prevečkrat zgubljal žogo ali pa podal nasprotniku. Cimolino ni vezni igralec, saj se je vedno spuščal v nepotrebne driblinge; Vasco mora še mnogo nadoknaditi s treningi, kajti v drugem delu igre nima več moči; tudi Barnaba je tokrat zaigral zelo slabo; izgleda, da je, kot ga sloh in na igrišču.

ZAČETNIŠKO NOGOMETNO PRVENSTVO

USPEŠEN START GORIŠKIH EKIP

Mladost je osvojila obe točki, Sovodnje pa so remizirale

Mladost — Turriaco 3:0 (2:0)
MLADOST: Gergolet, Jarc, Devetak, Laković, Devetta, Černič, Lavrenčič, Gerin, Frandolič, Kopal in Kadež.

SODNIK: Munari iz Trziča.

STRELCI: v 2. min. p.p. Kopal, v 15. min. Bergamasco (avgotol), v 24. min. d.p. Frandolič.

Začetniški doberbojski Mladosti so odlično startali v novem prvenstvu. Sobotni nastop je povsem poplačal trud, ki ga je v to ekipo vložil trener Aldo Ferletič, ki je že več tednov pridno pripravil najmlajšo doberbojsko ekipo.

Tekma se je od začetka do konca odvijala enosmerno, s stalno premočjo Doberbojcev, ki so s številnimi napadalnimi akcijami ogrozili nasprotno obrambo. Prvi gol za domačine je padel že v drugi minuti igre, ko je Kopal (najboljši na igrišču) z dobrim strelom premagal vratarja. Drugi gol je padel prav tako po zaletu Kobala, katerega strel je v drugo stran vrat usmeril branilec gostov.

Drugi polčas se je pričel v stalni premoči Doberbojcev, ki so pokazali znatno boljše tehnično in kondicijsko pripravljenost. Domačini so tretji zadelek dosegli v 34. min. po zaletu srednjega napadalca Frandoliča.

mi, z Morarom. Rezultat pa vsekakor predstavlja uspeh za sovedensko ekipo, saj letos prvič nastopa na tem prvenstvu, kar pomeni, da njeni igralci nimajo še nobene izkušnje. Kljub temu so Sovodnenci predvajali zanimiv nogomet in prvi prišli z Brunom Cotičem v vodstvo. Gostje pa so remizirali šele v zadnjih minutah igre.

Costalunga v finalu

V prvem polfinalnem srečanju nogometnega turnirja za Puntarjev memorial na Proseku je sinoči Costalunga premagala Primorec z 2:0 in se je tako uvrstila v finale.

Danes se bosta v drugem polfinalu pomerila Breg in Polisportiva Opicina. Ta tekma se bo začela ob 20.00.

NOGOMET

POKAL VETERANOV

TUDI PONZIANA POSTALA FINALIST

V odločilni tekmi bo njen nasprotnik S. Giovanni

Ponziana — Portuale 5:0 (3:0)
PONZIANA: Dambrosi, Svard, Farina (v 41. min. Renner), Pescatori, Marzari, Catania (v 41. min. Venturini), Ruan, Frontali, Forti, Canazza, Crusi.

PORTUALE: Sovarin, Miani, Metuglio, Galessi, Bossoni, Kikel (v 41. min. Divo), Kafania, Kirt, Bertuzzi, Bassanese, Gersetič.

STRELCI: v 25. min. Bossoni (avgotol), v 33. in 76. min. Ruan, v 39. in 67. min. Frontali.

SODNIK: Soli iz Trsta; stranska sodnika: Capellina in Antonelli. GLEDALCEV: 50.

Drugi finalist (poleg S. Giovanni) tekmovalja za 1. pokal veteranov »Mario Pertot« je Ponziana, ki je z gladko in visoko zmago odpravila razmeroma šibko moštvo Portualeja.

Rezultat jasno pričča, da je bila enajsterica Ponziane premočna za starejšo nogometaše Portualeja, ki so bili enakovredni »belo-plavim« samo v prvih 30 min. igre. V ostalem delu tekme je Ponziana popolnoma nadigrala nasprotnika.

Prvi polčas se je zaključil že s tremi zadetki v korist Ponziane. Portuale je imel možnost za gol le v začetnih minutah srečanja, v nadaljevanju pa napadi Portualeja niso

prišli do izraza in vse akcije so z lahkoto zaustavili spretni branilci. V drugem delu igre so »belo-plavci« izkoristili svojo terensko premoč in so brez težav bili uspešni še dvakrat. Rezultat v korist Ponziane bi bil lahko še večji, če bi napadalc izkoristili vse uporabne žoge, ki so jih imeli na razpolago. H. V.

RUSSKO KEGLJANJE

SPORTNI TEDEN GAJE

Domače vzdusje v Gropadi

Včeraj so se odvijale na gropskem igrišču tekme v ruskem kegljanju. To je bilo res lepo rekreacijsko športno tekmovalje, na katerem se je zbrala množica ljudi, predvsem vaščanov iz Gropade in s Padrič, tako da se je prireditve odvijala v pravem vaškem vzdušju.

Vpisalo se je kar 17 ekip, med katerimi je prevladovala Gaja J s postavo Vrše R., Gojca O. in Milkovič K., (ki je zbrala 16 točk). Druga je bila Gaja F s postavo Grgič D., Grgič M. in Straničak P. (15 točk) in tretja je bila Gaja A s postavo Renar M., Guštin K. in Žagar S., (ki je zbrala 14 točk).

Ekipa bodo obdarovane s flašami ruske vodke. D. G.

OBVESTILO

Vpisovanje ekip za bližanje, nočni tek in ex tempore je na sedežu Gaje (tel. 226-161 ali 226-136) ali eno uro pred začetkom vsake pakože.

Pokal prvakov

Danes bo prvo kolo šestnajstine finala. Ze v tem prvem kolu čaka italijanskega prvaka Juventus izredno težka naloga. Turinčani bodo namreč v Sofiji igrali proti močni ekipi CSKA. Juventus je v zadnjih tekmah pokazala medlo igranje, tako da gostovanje v Sofiji ne obeta nič dobrega.

Tudi jugoslovanski prvak Hajduk iz Splita je v nedeljo kar doma izgubil proti Rijeki (1:3). Sploh pa Splitčani v tem delu prvenstva ne igrajo v najboljši formi. Na srečo pa čaka jugoslovanske prvake lažje gostovanje na Maliti Hajduk bo namreč igral proti Floriani, ki v evropskem merilu izredno malo pomeni.

Izvedenci trdijo, da sta letošnja favorita za osvojitve končnega naslova Bayern München, ki je v zadnjih letih dvakrat zapored osvojil pokal, in Dinamo Kijev, ki je ravnokar v »super pokalnem srečanju« kar sredi Münchna premagal Bayern z 1:0.

Povratne tekme prvega kola bodo 1. oktobra letos.

Pokal pokalnih prvakov

Šestnajstina finala. Italijo bo v tem tekmovalju zastopala Fiorentina, Jugoslavijo pa Borac iz Banjaluke. Obe ekipi sta pred lažjo nalogo. Fiorentina bo igrala proti turški ekipi Besiktas, in to v gosteh, tako da bi morala nato doma popraviti vsak tudi nepričakovan izid iz prve tekme.

Borac, novinec v prvi jugoslovanski ligi, pa bo sprejel v goste ekipo Rumelange iz Luksemburga. Tudi Banjalučani bi torej morali uspešno opraviti prvo kolo.

Lani je v tem tekmovalju zanesljivo zmagal Dinamo iz Kijeva, ki je v nepozabni finalni tekmi s Ferencvarosom prikazal vrhunski nogomet. Letos bodo Sovjeti nastopili v tekmovalju za pokal prvakov. Od ostalih ekip bi omenili naslednje kot favorite za končno zmago: Eintracht (ZRN), Ararat (SZ), West Ham (V. Britanija), Atletico Madrid (Sp.), Celtic Glasgow (Škotska).

Pokal UEFA

Danes bo na sporedu kar dvaindesetina finala tega tekmovalja. Italijani bodo imeli v tem pokalu štiri zastopnike in že v prvem kolu bo italijanski prvolaščina trda predla. Roma bo namreč doma igrala proti Dunavu Russe (Kobargija); Lazio bo gostoval v SZ, kjer bo v Odesi igral proti Cernomoru; tudi Napoli bo odstopoval v SZ, in sicer v Moskvo

Puntarjevega nogometnega memoriala na Proseku se udeležuje tudi openska Polisportiva

Maj v deželi Sovjetov 17. ODKRITJE SREDNJE AZIJE

V obdobju vladavine Sejbaniidov so se številni predstavniki buharske aristokracije ukvarjali z glasbo, pripomogli so k razvoju poezije in tadžikijskem in uzbekem jeziku, gojili so posvetne znanosti, cenili kaligrafijo, miniaturo in posvečali veliko pozornost gradnji prelepih stavb, ki se niso v ničemer razlikovale od gradenj Timuridov.

V šestnajstem in sedemnajstem stoletju je Buhara dosegla velik razcvet in leta se je pokazal v zunanji obliki mesta. Mesto je bilo korenito spremenjeno, drugačen je bil njegov dočrt, nastali so arhitektonski kompleksi, ki so prijetno naložili podobo mesta, kakršna se je ohranila do današnjih dni.

Edinstvene arhitekturne gradnje pričajo o tem, da je v mestu cvetela lastna, posebna arhitekturna šola. Na razvalinah karahanidske glavne mošeje so zgradili novo glavno džamijo Kaljan (1514. leta), njeje nasproti pa medresu Mir-Arab (1530-1536), prav tako pa sta bili postavljene džamiji Baland in Hodža Zainudin Docela so odstranili, delno pa prezidali, večino monumentalnih buharskih zgradb, ki jih je bil načel zob časa.

1595. leta je začela vladati buharskemu hanstvu nova dinastija Aštarhanidov, nazvana po imenu astrahanskih carjev. V sedemnajstem stoletju spet opažamo nov dvig gospodarstva in kulture. Razvijati se začne obrtniška proizvodnja, v glavnem povezana z obdelavo kovin: kmečkoga orodja (srpi) in predmetov domače rabe (noži, sekire, posode), hladnega in ognjestrelnega orožja, vojaške opreme, bronaste posode umetniške obdelave, ki so jo na široko uporabljali v vsakdanjem življenju fevdalne aristokracije.

Ob koncu vladavine dinastije Aštarhanidov je buharsko hanstvo izgubilo svoj ekonomski in kulturni pomen. Vendar pa se ta kriza sprva ni preveč odrazila v gradbeniški umetnosti. Tako imamo iz prve polovice sedemnajstega stoletja zgrajenih vrsto novih poslopj in kompleksov, kajti tradicije visokega mojstrstva Buharcev so se ohranile. Vendar pa je cela vrsta novih gradenj ostala nedokončana.

Veliko umetnost sedemnajstega stoletja predstavlja v Buhari umetnost rokopisnih knjig. Buhara je postala znamenita zavoljo svojih kaligrafov (lepopiscev). Nekaj razvoja je doživela tudi glasbena kultura. Napisan je bil zanimiv traktat o zgodovini in teoriji glasbe. Umetniki buharske šole so nadaljevali že v XV. stoletju dograne umetniške in stilistične prijeme ter tehniko iz Herata.

In končno smo prišli v obdobje vladanja Mangitov od 1753 do 1920. leta. To obdobje je najrajše obdobje zgodovine Buhare, ki se je iz središča fevdalne kulture muslimanskega vzhoda spremenila v središče verske zaostalosti, despotizma in reakcije. Temu podobno je bilo v tem obdobju tudi kulturno življenje, ki je v glavnem ostalo konservativno in nazadnjaško. Toda prišel je veliki oktober, z njim revolucija in povsem novo obdobje tako za Buharo kot za celotno Uzbško socialistično republiko.

Toda to je že drugo poglavje, poglavje o novi Buhari, o Buhari sedanosti, kjer nič več ne odmeva muzejinov klic z minaretov, kjer na bazarjih ne prodajajo več sužnjev in lepotic, kjer je življenje dohitelo obdobje osvajanja vesolja in ukrotitve atoma.

Tako smo se torej izkrcali na majhnem buharskem letališču in se z avtobusom odpeljali v mesto ter se namestili v novem hotelu Buhara. Mimogrede smo zvedeli, da šteje danes Buhara 150.000 prebivalcev, da je administrativni sedež buharskega okrožja, ki meri kar 144.000 km. kilometrov in ima komaj milijon prebivalcev.

Nisem bil preveč utrujen in že smo sedli spet v avtobus ter se odpeljali na ogled kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Buhare. Najprej smo se seveda odpeljali na ogled minareta Kaljan in arhitektonskega kompleksa ob njem, džamije Kaljan in medrese Mir-Arab.

Več kot osem stoletij se dviga nad staro Buharo minaret Kaljan, brez katerega bi si bilo danes težko predstavljati silhueto mesta in njegovo arhitektonsko obliko. Ker minaret tako poudarja silhueto mesta in se dviga skoraj v njegovem središču, ga je možno videti z vseh strani, pa naj popotnik od koderkoli prihaja v Buharo.

Minaret Kaljan je zgradil 1127. leta Karahanid Arslanhan, potem ko so stari minaret, ki je stal ob zidovih trdnjave, podrl ter glavno džamijo premestili v območje mesta. Novi minaret so v celoti zgradili iz žgane opeke čudovito izdelave. Minaretu Kaljan so dali tudi originalno obliko, ki je potem služila številnim posamecema. Višina minareta znaša danes kakih 46 metrov, njegov temeljni del pa sega v globino desetih metrov. Premer minareta v podzidju znaša devet metrov.

Mogočni, konusno stanjšani proti vrhu, se masivni steber minareta končuje v cilindrični svetilki — rotondi s

stalaktinim vencem. Rotonda ima šestnajst odprtih ločnatih odprtin, nad katerimi je prav tako zgrajena venčasta stalaktitska karnisa. Zgoraj, nad rotondo, je bil verjetno drugi člen, od katerega je ostal samo temelj osrednjega stržena.

Minaret Kaljan se zdi občudovalcu strog, veličasten in uravnotežen v svojih monumentalnih, malce težkih oblikah. Hkrati s tem pa se ti zdi izrazit, jasen in filigransko tenko izdelan v vseh detajlih. Njegova sorazmerja so izdelana z velikim okusom.

V teku številnih stoletij je minaret Kaljan prečudovito zdržal vse potrese, ki so porušili v Uzbekistanu nemalo visokih poslopj. Skrivnost njegove trdnosti se skriva v empirično pravilno najdenih sorazmerjih med deli zgradbe, v konstrukciji njegovega temelja in v izredni kvaliteti polaganja opek.

Minaret Kaljan je povezan z mostkom-prehodom s streho glavne džamije Kaljan, od koder je možno priti v notranjost minareta in se povzpeti v rotondo po ozkem, opečnatem in strmem stopnišču, ki šteje 105 stopnic. Iz rotonde minareta se odkriva prelep razgled na Buharo, vendar se nam, žal, ta podvig v Buhari ni posrečil.

Ob vznožju minareta leži monumentalni arhitektonski kompleks-džamija Kaljan in medresa Mir-Arab. Skupaj z majhnim trgov, ki leži med njimi, sestavljajo enoten kompleks, imenovan Paj-Minar, to je »vznožje minareta«.

Mnogo legend nam posreduje ljudski spomin o minaretu Kaljan, tej prelepi gradnji XII. stoletja. Na eni strani predstavlja resničen simbol genija ljudstva, njegovih stavbenikov in mojstrov, hkrati pa taisti minaret služi kot mračen spomenik divji svojevolji fevdalnih mogotcev.

(Nadaljevanje sledi)

KPI za novo koalicijo

(Nadaljevanje z 2. strani)

dov in ustanov ter imenovanje v vodilne organe gospodarskih ustanov dežele (ESA, ERSA itd.) ljudi po «kritičnosti» sposobnosti, ne pa politične pripadnosti. Deželna vlada ne bo, kot doslej, «paša za posamezne odbornike», temveč kolektivni organ, v katerem naj skupine odbornikov koordinirajo delo na osnovnih sektorjih.

V okviru poudarjanja učinkovitosti zakonodajnega dela deželne vlade postavlja KPI vprašanje reorganizacije deželnih komisij in porazdelitve predsedstev med stranke ustavnega loka. Doslej je to komisije vodili ljudje iz koalicije leve sredine.

Za zaključek poudarja deželni voditelj KPI, da je izhod iz krize možen le z embolizacijo vseh razpoložljivih sredstev. Med temi omenja tudi ogromne kapitalne, ki so se nakopičile v deželnih bankah in lahko služijo kot zagotovilo za pomembne veje gospodarstva, kot so srednja in mala podjetja, kmetijstvo, ladjedelstvo itd.

Dokument KPI je dolg sedem tipičnih strani in zelo podoben. Lahko bi rekli, da gre za osnutek programa, ki ga komunisti predlagajo v razpravo levosredinskim strankam z željo, da bi iz tega nastal širši sporazum, h kateremu težijo. Izrečno se v njem sklicujejo na volilne izide 15. junija in nove oblike tesnejšega zavezništva s socialisti. Prav enakost pogledov med levicarskimi silami pa je, po mnenju KPI, pogoj za uspešnost takega širšega sporazumevanja.

● Ustanova ONMI zanika vest, ki jo je v večerjavni številki objavil tržaški dnevnik «Il Piccolo», po kateri naj bi nekateri otroške jasi v Trstu ukinitve dejavnosti. Medtem ko bo otroške jasi «S. Giusto» prevzela v upravo tržaška občina, bo ostali dve še naprej upravljala ustanova ONMI. To sta jasi «Matteoiti» v Ul. Veronesi 14 in «Estris» v Ul. Puccini 46.

Priziv SGZ na deželno upravno sodišče (TAR)

Letošnja pomlad so bile volitve obrtnikov za predstavništvo v pokrajinski komisiji za obrtništvo. Kot je znano je Slovensko gospodarsko združenje pri volitvah pridobilo skoraj petdeset glasov in si tako zagotovilo v komisiji dve mesti na petnajst razpoložljivih. Komisije pa ne sestavljajo samo izvoljeni obrtniki, temveč še vrsta drugih izvedencev in predstavnikov, ki jih predlagajo razne organizacije, imenuje pa jih predsednik deželnega odbora s svojim odlokom. Pri tem imenovanju pa se je zgodila precejšnja diskriminacija napram SGZ. Takemu postopku se je seveda SGZ uprlo in je v smislu predpisov, ki jih predvideva zakon za obrtništvo vložilo na Deželno upravno sodišče (TAR) priziv, s katerim zahteva, da se zadeva preuči, ter odmeri slovenskim predstavnikom toliko mest kot jim po zakonu pripade. O poteku postopka bomo sproti obveščali.

OBVESTILO SGZ

Reklama mora biti vsaj... metrska

Te dni so gospodarski operaterji dobivali obvestila za plačilo davkov na reklamne napise na trgovinah, delavnice in obratih. Marsikdo je pri tem opazil, da je znesek večji kot prejšnja leta. Ker marsikdo ni vedel za povisek, smo se pozanimali pri konzocijskem podjetju AGIAP, ki nam je zagotovilo, da niso bile povečane tarife, temveč le popravljene celotne cene, ki jih poprej lastniki niso v celoti prijavili. Največje razlike pa so nastale pri tistih, ki imajo več reklamnih napisov. Doslej so namreč davke plačevali po površini, ne glede na število napisov, odsej pa velja minimalna norma enega kvadratnega metra za vsak napis. Kralj ima več manjših napisov na raznih izloženih oknih ali zidovih, bo torej plačeval za vsakega minimalno normo, čeprav bo površina precej manjša od kvadratnega metra.

Reklama mora torej biti, če je že, velika, da ustreza davkom.

V. K.

PRI TREBČAH Domačin hudo ranjen v nočni prometni nesreči

Sinoči, malo pred polnočjo, so v tržaško bolnišnico sprejeli 36-letnega Livija Kralja iz Trebč 116, ki je postal žrtev prometne nesreče v bližini nogometnega igrišča v Trebčah. Zdravniki so mu ugotovili hudi udarec v glavo, krvavitve iz desnega ušesa, zlom desne nadlahtnice, desne pisčali in leve noge. Zanj so zdravniki pridržali prognozo.

Po prvih vestih kaže, da je v bližini nogometnega igrišča 29-letni Pietro Iacopino, po rodu iz Reggio Calabria in bivajoč v Ul. Kosovel 5 v Bazovici, s svojim vozilom zavozil s ceste. Kralj je skupno z 12-letnim Mariom Finessijem iz Trebč 115 prihitel ponesrečenem na pomoč, vendar je takrat privozil drug avtomobil, ki naj bi prav tako zavozil s ceste in podrl Kralja ter Finessija. Kot kaže, se voznik tega drugega avtomobila ni poskoval.

Iacopino so sprejeli na otorinolnoškem oddelku s prognozo okrevanja v dveh tednih. Ugovori so mu zlom nosne kosti ter manjše rane po levi nogi in vratu. Finessija so sprejeli na nevrokirurškem oddelku z isto prognozo. Fant se je udaril v glavo, verjetno pa si je tudi zlomil desno stegnenico.

FAŠISTIČNI TEROR V FRANCOVI ŠPANIJI

Danes pred madridskim vojaškim sodiščem proces proti šestim španskim domoljubom

Javni tožilec je že napovedal, da bo za štiri obtožence zahteval smrtno kazen

MADRID, 16. — V vojašnici, kjer je vojaško sodišče v petek obsodilo na smrt tri aktiviste ljudske revolucije in protifašistične fronte FRAP, se bo jutri začel nov proces proti šestim španskim domoljubom, ki so prav tako obtoženi u-mernega pripadnika «guardie civile». Po poluaridnih vesteh iz vladnih krogov kaže, da bo državni pravdnik zahteval smrtno kazen za vsaj štiri obtožence.

«Vojni svet» bo sodil obtožencem z izredno hitrim postopkom, kar pomeni, da bo obramba imela še manj možnosti, da poseže v razpravo. Z razliko od petkovskega procesa bo tudi dovolj, da obsojdo potrdi po vsej, medtem ko mora razsodba nadvadnega vojaškega sodišča potrditi vsji vojni svet, isti, ki se ni še izrekli o petkovi rozsodbi kot tudi ni še sporočil ničesar glede obsodbe na smrt Baskov Gaermerdia in Oteaguija, katerima je pred enim mesecem sodilo vojaško sodišče v Burgosu.

Danes zjutraj pa se je pred madridskim sodiščem za javni red začel proces proti petim pripadnikom FRAP, ki so obtoženi ilegalnega delovanja in organizacije te skupine. Tožilec je že zahteval štiri obsojdo na 15 let zaporne kazni in eno na 18. Med obtoženi je tudi neka ženska.

Vrsta procesov proti španskim domoljubom s tem še ni končana. Na čelov novega protiterorističnega zakona je španska policija namreč aretirala nad 50 ljudi z obtožbo terorizma. Po vesteh iz Madrida se bo naprej začela obravnava proti Basku Juanu Paredesu, ki je bil aretiran konec julija skupno z aktivistom odporniškega gibanja ETA Pedroom Beoteguijem. Paredes je obtožen, da je ubil policijskega agenta v Barceloni in javni tožilec je že napovedal, da bo zahteval smrtno kazen Baskovskemu rodujubo, bo sošio vojaško sodišče s hitrim postopkom, zaradi česar ima branilec pravico, da se seznani z obtožnico, pregleda sodne akte in predloži svoje zaključke le 4 ure pred začetkom procesa. Paredesov odvetnik je sporočil, da mu je sodišče že poslalo priziv, naj v roku 4 ur izroči svoje zaključke in predloži seznam razbremenljivih prič.

Danes zjutraj pa se v Barceloni začel pogreb policijskega agenta, ki je bil ubit prejšnji teden v Kataloniji, pripadniki fašističnih organizacij; uprizorili klavorno farso, ki naj bi bila po njihovem mnenju dokaz, kako ljudstvo podpira Francovo režim. «Zalini» spoved se je pumkaj po mestu ob vzkljanju gesel kot so «vojska na oblast; vojska naj reši Španijo pred komunistom; smrt prevratnikom». Ravnatelj javne varnosti Francisco Duenas Gavilan pa je med žalnim govorom zavrnil «vsakršnen lažni humanitarizem» in poudaril, da atentati na policijske agente niso načeli moralne trdnosti agentov ter njihove predanosti režimu.

Skoraj ob istem času je v Bilbau pred sedežem baskovskega folklorističnega društva eksplodirala močna bomba, ki je povzročila znatno škodo. Vse kaže, da so za atentat odgovorni «Kristusovi gverilci», skrajnodesničarska skupina nasilneze, za katero se dejansko skriva

Brodolom «Seagull» zaradi nezadostne posadke

GENOVA, 16. — «Seagull», liberijska tovorna ladja, ki se je potopila lani nedelje od sicilskega preliva, ko je na morju divjalo neurje, je bila zastarela in nevarna ladja z nepopolno posadko. Do tega zaključka sta prišla izvedenca prof. Vincenzo Sturiger in admiral Emanuele Junca v poročilu genovskemu sodniku Cascinju, ki vodi preiskavo o brodolomu, v katerem je umrlo 30 mornarjev.

Zaključki izvedencev potrjujejo vse dosedanje izsledke preiskave. Po njunem mnenju je bil brodolom posledično zastarelosti ladje in številni omejene posadke. Vsaka normalno opremljena in redno vzdrževana ladja bi namreč brez težav lahko kljubovala neurju, ki je bilo za «Seagull» usodno.

Aprila je genovski sodnik podpisal zaporne naloge zaradi nenamerne umora proti trem pomorskim agentom in domnevni lastnik ladje Henryju Lavinsonu, Renatu Calafatiju in Giuseppeu Breguetaju. Povod za preiskavo pa je dal Rajna Junakovič, žena radijskega telegrafista, s svojim vztrajnim bojem proti skrivnim in brezvestnim ladjarjem, ki se skrivajo za tujimi zastavami in služijo težke milijone za ceno življenja mornarjev.

TRAGEDIJA, KI BI SE JI LAHKO IZOGNILI

Gotovo ni tajnost, da se je sam podtajnik za zdravstvo v rimski vladi, post. Pinto, spraševal, kako je mogoče, da se je večkrat opelje prste otrok v Avellino rodila v kliniki, katere lastnik je bil dr. Malzoni. Mor-da pa je odgovor na to vprašanje dejstvo, da je dr. Malzoni bil (in je še) občinski svetovalec KD in se je o njem govorilo celo kot o možnem odborniku za zdravstvo. V Avellino so z denarjem Južne blagajne odkupili bivši hotel in že pred leti sklenili urediti javno otroško bolnišnico. Iz še nepojasnjenih razlogov je hotel še prazen in neuporaben. Pač pa je cvetel posel dr. Malzonija, v čigar kliniki so zabeležili epidemijo salmoneloz-e v tako množičnih dimenzijah. Preiskovalci se bodo morali tudi vprašati, kako je mogoče, da so se zdravstvene oblasti v Avellino zganile tako počasi in z veliko zamudo. Bo že res, da so občinskega zdravnikarja dr. Carpinello, ki vsak dan daje casnikarjem rožnato optimistične izjave o pozitivnem poteku epidemije (v resnici pa se vsak dan število umrlih otrok veča), sprejeli v službo brez natečaja, baje po priporočilu ministra Ciriaca De Mite, ki velja, poleg po-slanca Gave, za drugega «bossa» v Kampaniji. Začaran krog, torej, v katerem se vrtijo odgovorni ljudje, ki se medsebojno povezujejo, bodisi zaradi družinskih ali političnih vezi, medtem ko je družbeno in higiensko stanje tega velikega kampanijskega centra do skrajnosti neurejeno in grozljivo nevarno.

Pozno zvečer so v Avellino sporočili, da je preiskovalce, namestnik neapeljskega državnega pravdnika dr. Vuosi izdal štirim zdravnikom zasebne klinike dr. Malzonija sporočila, da je proti njim začel preiskovalni postopek. Osumil jih je, da so ne-namerno povzročili epidemijo.

V Avellinu umrl še en otrok

Smrtni primer tudi v Salerno

V neapeljski bolnišnici je izdihnil Francesco Amatucci - Bolezen so zabeležili tudi v Toskani, a ne zbuja zaskrbljenosti - Preiskave o odgovornosti in polemike o političnem ozadju dogodkov

AVELLINO, 16. — Epidemija salmoneloz je torjala novo žetev, kar pomeni, da je število mrtvih otrokov so zabeležili, na primer, v Livorno, nekaj tudi v Firencah in Pizi, naj, dejansko pa petnajst, ali tudi več. Ugotovili so namreč, da je pred dnevi za isto bolezen umrl en otrok v krajevni bolnišnici v Salerno, v istem mestu pa so drugega otroka predčasno opustili iz bolnišnice, češ da je njegovo zdravstveno stanje bilo «brez upanja».

Otrok iz Avellina, ki je umrl v neapeljski bolnišnici «Santobono», je Francesco Amatucci. Zdravniki so izjavili, da je umrl zaradi srčnih in dihalnih komplikacij, vsekakor pa je smrt posledica salmoneloz.

Iz Salerno, prav tako v Kampaniji, so vesti zaenkrat še nejasne. Vseka-kor se je izvedelo, da je v občinski bolnišnici umrl za salmonelozo 15 dni star otrok. Rodil se je pred dnevi avgusta, ime mu je bilo Vincenzo Guariniello. Sredi avgusta pa so v bolnišnici sprejeli dva meseca starega Massima Sandullia. Dva tedna po- zneje so ga vrnili staršem, češ da je njegov primer «brez upanja». Do-mneva, da je mlaček umrl doma.

Poleg tega pa je v Salerno še ugotovili, za katere so znanstveno pe-trovali, da bolehalo za salmonelozo.

V Avellino in Neaplju se medtem rezplamteva polemike o odgovorno-

stih za epidemijo. Kajti vesti o pri-merni salmoneloz prihajajo tudi iz drugih italijanskih mest. Osem primerov so zabeležili, na primer, v Livorno, nekaj tudi v Firencah in Pizi, naj, dejansko pa petnajst, ali tudi več. Ugotovili so namreč, da je pred dnevi za isto bolezen umrl en otrok v krajevni bolnišnici v Salerno, v istem mestu pa so drugega otroka predčasno opustili iz bolnišnice, češ da je njegovo zdravstveno stanje bilo «brez upanja».

Otrok iz Avellina, ki je umrl v neapeljski bolnišnici «Santobono», je Francesco Amatucci. Zdravniki so izjavili, da je umrl zaradi srčnih in dihalnih komplikacij, vsekakor pa je smrt posledica salmoneloz.

Iz Salerno, prav tako v Kampaniji, so vesti zaenkrat še nejasne. Vseka-kor se je izvedelo, da je v občinski bolnišnici umrl za salmonelozo 15 dni star otrok. Rodil se je pred dnevi avgusta, ime mu je bilo Vincenzo Guariniello. Sredi avgusta pa so v bolnišnici sprejeli dva meseca starega Massima Sandullia. Dva tedna po- zneje so ga vrnili staršem, češ da je njegov primer «brez upanja». Do-mneva, da je mlaček umrl doma.

Poleg tega pa je v Salerno še ugotovili, za katere so znanstveno pe-trovali, da bolehalo za salmonelozo.

V Avellino in Neaplju se medtem rezplamteva polemike o odgovorno-

PO GOLJUFJI, KI SO JO ODKRILI V RIMU

Nezaslišano popuščanje fašističnim pretepačem

Sindikati obtožujejo bančna ravnatelstva, da sprejemajo v službo znane nasilneže in jim pustijo proste roke, tudi če so osumljeni goljufije

RIM, 16. — Z odkritjem goljufije fašističnih prevratnikov na račun banke «Santo Spirito» in vsedravnne kmetijske banke, je bilo delno po-jasnjeno vprašanje, od kod fašistom velika denarna sredstva, s katerimi so finansirali svojo prevratniško de-javnost. Ostaja pa vprašanje, kako se je desničarskim skrajnežem go-ljufija tako posrečila in kako so imeli njihovi pojdaši, ki so bili za-posleni v bančnih zavodih, tako pro-ste roke, da so lahko nemoteno vr-tili ponarejene čeke, ne da bi kdo opazil primanjkljaj.

Na to vprašanje vsaj delno od-govarja tiskovno sporočilo sindikal-nih odborov obeh bank, ki obtož-ujejo ravnatelstvi zavodov, da sta zaposlili znane fašistične prevratni-ke. V svojem dokumentu se sindi-kaški sklicujejo na protestno pismo, ki so ga 4. septembra 1972 pi-sali predsedniku banke «Santo Spi-rito», ko je bil sprejet v službo Serafino Di Luia, fašistični pre-vratnik, ki je vpleten v goljufijo. «Čeprav je bil dobro znan kot pre-tepač — poudarjajo sindikati — je bil Di Luia sprejet v službo in ravnateljstvo mu je dejansko pu-ztilo svobodne roke.» Dokaz? Če-prav mu je sodnik poslal sodno sporočilo zaradi goljufije, je Di Luia za ravnateljstvo še danes le «ne-opravičeno odsoten».

Vsekakor pa se potuha, ki jo faš-isti uživajo v bankah, ne omejuje le na ta primer. Naravnost zgovo-reno je v tem pogledu primer pokraj-inskega tajnika fašistične sindikal-ne organizacije FILCEA - CINSAL Emanueleja Trigianija. Čeprav ga je policija že aprila lani osumila goljufije, je Trigiani nemoteno de-jal v vsedravnno kmetijski banki do 18. avgusta in to v ključnem oddel-ku za trgovsko izmenjavo s tujino. Vendar naj to ne preseca, saj je v omenjeni banki 80 odstotkov funk-cionarjev, ki imajo odgovorna me-sta, vpisanih v fašistični sindikat.

Pri izbiri uslužbencev med faš-ističnimi skrajneži in pretepači so si banke že večkrat opelje prste, kaže pa vsekakor, d. jim slaba iz-kušnja ni bila v opomin. Pred ne-glasno so na primer v banki «Com-merciale» sprejeli v službo Marca Clarka, znanega rimskega pretepa-ča, ki ga je policija že večkrat pri-javila zaradi napadov na demokra-tične študente.

Milanski sodnik dr. Patrucci, ki vodi preiskavo o umoru policijske-ga komisarja Calabreseja, je med-tem zahteval od rimske kvestre na vpogled gradivo, ki ga je doslej zbrala o goljufiji. Sodnik kaže nam-reč znova preveriti alibi enega od obtožencev Bruna Stefana, ki je bil najprej aretiran zaradi umora in nato izpuščen na časasno svobodo, ko je predložil matrico čeka, ki na nj bi ga vnočil v Rimu isti dan, ko je bil Calabresi ubit. Gre za česr banke «Santo Spirito», zaradi česar sodnik sumi, da je bil vsaj delno na čeku ponarejen. Kot je znano so v goljufijo na račun bank vpleteni Stefanov brat Sergio in Mario Capuccini, ki je bil njegov stric prijatelj. Če jim je uspelo u-krasti tri milijarde lir s ponareje-nimi čeki, čemu ne bi tudi ponare-dili datuma, ki je podporni stebel Stefanovega alibija?

VINSKA VOJNA MED FRANCIJO IN ITALIJO

Sklep EGS v Bruslju zgolj «moralna zmaga» Italije

Francija ne bo odpravila carine na uvoz vina, kar ogroža - če rimska vlada ne bo nujno ukrepala - letošnjo trgatvev

RIM, 16. — Sklep bruseljske komi-sije evropske gospodarske skupnosti, ki s juridicnimi argumenti oboja francoske omejitve uvozu italijanske-ga vina, obenem pa spodbuja izvoz italijanskega vina v druge evropske države (Anglijo, Nemčijo) ter države izven EGS, ni utišal polemike, ki se je — nasprotno — zaostrija po skle-pu francoske vlade, da sklepa komi-sije v Bruslju sploh ne bo upošteva-la. To pomeni, da bo vsaj do konca leta, ko se bo o zadržanju Francije moral izreči evropski sodni zbor, ostal v veljavi sklep o 15 odstotkih carine na italijanska vina.

Reakcija v Italiji je značilna: v glavnomu kmetični in trgovske orga-nizacije zadovoljne s sklepom komi-sije EGS, zavedajo se pa, da je ita-lijanska «zmaga» le teoretičnega zna-čaja, kajti Italija bo morala sedaj napreči vse napore, da svoje vino (predvsem ogromne količine južnih vin za «rezanje») plasira na evrops-kega trgu, predvsem nemškem in britanskem. To je še posebej ob pri-likih odprtja veronskega velesejma vi-na «Vinitaly», poudaril senator Dal Falco.

Medtem pa se množijo komentarji in predvidevanja o tem, kaj se bo zgodilo. Po sklepu EGS se namreč za italijanske vinogradnike ni spre-mnilo dejansko nič. Moralna zmaga ne bo rešila letošnje trgatve, niti cen grozja, oziroma vina, v Italiji. Na-sprotno, predvideno je, da bo evrop-ski sodni zbor odločil o zadržanju Francije, ki se pozivja na sklepe bruseljske komisije, šele konec leta.

To pomeni, da bo vsaj do konca 1975 Francija nabijala 15-odstotno carino na italijanska vina in s tem štivila koristi svojih vinogradnikov. Dolej pa se bo položaj italijanskih vinograd-nikov, če rimska vlada ne bo takoj in naglo ukrepala, poslabšal. Saj ne bodo imeli zajamčenih svetovnih tržišč.

Tega se zavedajo organizacije vino-gradnikov in združenja združenih kleti na Siciliji, ki so že organizirali manifestacije v Alcaimu, medtem ko so v Sciacci in dolini Belice napo-vedali «stavko ob trgatvi».

Kako pa razplet «vinske vojne» komentirajo v Franciji? «Quotidien de Paris» piše, da so v Bruslju uprizo-rili «veliko hrupa za nič», saj gre zgolj za «juridicno spletko», dejansko pa bo stvar tekla še naprej po ne-vladnih trzih igre državnih interesov, neglede na napore EGS, da bi «vins-kemu vprašanju» dala «evropske di-branje».

Glasilo KP Francije «l'Humanité» je do sklepa EGS kritično, saj piše, da sklep komisije v Bruslju «zaskr-blja francoske vinogradnike, kajti državni EGS skušajo samo utrditi

ne misel «liberalizma» v gospodarstvu, kar pomeni, da bodo posamezne države s sistemom nezakonitega uvoza vin izvajale pritisk na cene, ki jih plačujejo vinogradnikom za njihov pridelek. Dejansko, zaključuje «Hu-manité», je to le znak ofenzive «Hu-manité» Nemčije proti sistemu zajam-čenih cen in tržni zaščiti narodnih koristi.

Gospodarski list «Les echos» pa po-stavlja vprašanje, kako bo Italija reagirala na sklep francoske vlade, da se bo poživljala na sklepe EGS. List dopušča možnost, da bo ita-lijanska vlada segla po povračilnih ukre-pih in nabila višje carine na uvoz francoskega mesa.

Začasni argentinski predsednik nepričakovano preosnoval vlado

BUENOS AIRES, 16. — Proti vsa-kemu pričakanju je začasni argen-tinski predsednik Italo Luder, ki na-domestja Isabelito Peron, dokler je ta na odhodu, že drugi dan svojega predsednikovanja izvedel delno vlad-no preosnovo. Italo Luder je od-stavil notranjega ministra Damasca in obrambnega ministra Garrida ter na njuno mesto imenoval svoja so-delavca in prijatelja. Istosčasno je sprejel vrsto ukrepov, ki naj bi po-pestili argentinsko gospodarstvo ter zaježili inflacijo.

Prav zaradi njegovega ravnanja se marsikdo vprašuje, če je Luder le začasni predsednik ali pa se bo za stalno namestil v predsedniški pala-či. Ne gre pozabiti, da so politične in sindikalne organizacije ter vojska podpre njegovo politiko. Ečina izje-ma so le maloštevilni «pravoverni» peronisti, za katere je Isabelita edi-na zakonita predsednica in skladu z voljo pokojnega «caudilla».

TRENTO, 16. — Po 72 dramatičnih urah se je srečno končala pustolov-ščina 14 gornikov, ki so se v nedel-jo dopolne izgubili na gori Cevedale. Alpinisti so se davi vrnili živ in zdravi v kočo Casati. Reševalcem, ki so jih dva dni zaman iskali na vseno pogorju, so povedali, da so se v nedeljo zaradi neurja, ki se je raz-vijalo nepričakovano, ustavili sredi poti. Gosta megla in snežni metej jih nista dovolila, da bi nadaljevali pot proti vrhu, prav tako pa je bil nemogoč tudi povratek. Zato so si izkopalno zaslonilo zavetišče v snegu in počakali, da se je neurje zmeslo. Šele danes zjutraj, ko se je megla razredčila, so se lahko vrnili v kočo.

MANILA, 16. — V začetku septem-bra je v spopadih s filipinsko vojsko padlo na otoku Mindanao 193 musli-manskih upornikov. Vest je sporočila filipinsko vojaško poveljstvo, ki je dodalo, da je v teh spopadih izgu-bilo življenje 14 vojakov.

ZRASEL JE IZ OŽJE PRIMORSKE

(Nadaljevanje s 4. strani)

vedali namen obiska je bil takoj prijavljen, da pokliče očeta. Še prej je pojasnil: «Veste, je star, 84 let ima, pa rad zjutraj malo polži.»

Rupar je kmalu prišel po stopni-čah in nas, vesle obiska, povabil v hišo. To je tista velika soba, kjer je med NOB deloval Pokrajinski odbor OF za Slovensko Primorje od jeseni 1943 do poletja 1944. Na večjih mizi — še vedno ista kot pred 32 leti — je bil le hleb kmeč-kega kruha in narezana domača salamla. Stari Rupar nama je pri-jazno ponudil: «Odrežite si kruha in vzemita zra-ven še salam.»

S tovarišem sva se spogledala: Glej, še vedno ista gostoljubnost in domačnost kot med osvobodilnim bojem. Sedli smo za mizo in spro-žili pogovor: «Ali se še spominjate, kako je v jeseni 1943 prišel k vam tovariš Bevk?»

«Bilo je v oktobru 1943, ko so pr-šli k nam nekateri tovariši in želeli, da bi jim dal na razpolago tolišo. Takrat nisem nobenega poz-nal in sem šele kasneje zvedel, da so to vodilni tovariši OF in KP. Z njimi je bila tudi Davorina, žena pisatelja Bevka, ki je k nam prišla, ko je bila takrat pri kmetu Vrhov-ku na drugi strani grica. Bevka ni pustila naprej. Ko so tovariši v hišo zvedeli, da je straža pri Vrhov-ku nekoga ustavila in ga ne pusti najprej, so takoj poslali kurirja s prijaznim za slišno. Še po tolikih letih mi je prijetno pri srcu, ko se spominjam prihoda tovariša Bev-ka. V našo hišo je stopil precej utrujen. Pod pazduho je imel velik hleb črnega kmečkega kruha. Kdo ve, kje ga je bil dobil.»

«Kaj vse je pri vas delal tovariš Bevk?»

«Skoro vedno je sedel za mizo in nekaj pisal. Tam pri steni so imeji radiospiralnik na akumu-lator. Sprejemnik je bil star in bolj slab. Včasih ga skoro ni bilo slišati, tako tih glas je prihajal iz nje-ga. Kadar so bile v sprejemniku močnejše, je Bevk vstal iz mize, šel k sprejemniku in pritisnil uho na mrežico sprejemnika, da je vsaj nekaj razumel.»

«Ali vas je Bevk po osvoboditvi

kdaj obiskal?»

«Vsaj tri ali štirikrat je bil pri nas po osvoboditvi. Prvič je prišel v družbi tovariša Leskoška - Luke, drugič s tovarišem Alešem Bebel-jem, tretjič pa s tovarišem Jožo Vilfanom. Ob vsakem obisku nam je prinesel za darilo in spomin ne-kaj svojih knjig.»

Pogledali smo še v spomniko knjigo, ki jo stari Rupar skrbno hrani v predalu mize. Knjiga ima datum 4. septembra 1949, to je dan ko so na zunanji steni Ruparjeve hiše odkrili spomniško ploščo. Takrat je Bevk zapisal na prvo no-tranje stran spomniške knjige: «Še te samote je pod vodstvom KP organiziral upor primorskega ljudstva, ki je že dolga leta hrepe-nelo po svobodi, se nato s prezi-rom smrti borilo za svoje cilje in doživel uresničitev svojih želja. Spomin na kraje važnih dogod-kov, kjer nam o veličastni borbi govori vsaka hiša, vsak kamen in vsako drevo, naj nam kaže pot tudi v bodočnost.»

Bevkovo pisateljsko ustvarjanje je razširjeno skoro po vsej Evropi. Njegova dela — posebno mladinska — so prevedena v enaindvajset je-zikov!! Naj tu omenimo profesor-ja Yukio Miura, dekana pedagoške fakultete v Tokiu, ki je za japo-nsko mladino iz nemščine prevedel Bevkovo povest Grivarjevi otroci, ki je lanske jeseni obiskal Slove-ko in je izjavil, da ga je branje Bevkovih mladinskih povesti — ga-nilo do solz. V Muzeju v Idriji si je ogledal Bevkovo sobo, postal je pred Bevkovo sliko in z molkom počastil njegov spomin. Ko se je pe-ljal po Idrijski dolini, se je večkrat letel ustaviti, da je fotografiral kraje in v beležnico zapisoval po-četke. Čas obiska je prehitro po-teklo, zato ni mogel več obiskati Zakolce. Bilo mu je zelo žal in je dejal: «Rad, zelo rad bi videl Bevk-ovo zemljo in vso vašo domovino.»

Tako je sin Daljnega vzhoda spo-znal del naše ožje domovine in tr-pljenje njenih ljudi, ki jih je vti-jezem hotel nasilno potujčiti. S tem, da je za japonsko mladino pre-vedel eno izmed Bevkovih mladinskih povesti, je dal lepo priznanje naši knjigi in se še lepše oddolžil spo-minu pisatelja Franceta Bevka.

Andrej Pagon - Ogavev

GENERALI

Assicurazioni Generali S.p.A.

POVEČANJE GLAVNICE

od 26.832.960.000 lir na 41.143.872.000 lir

V smislu sklepov izrednega občnega zbora, ki je bil 28. junija 1975, se bo začela 18. septembra 1975 brezplačno izdaja 2.981.440 novih delnic z nominalno vrednostjo 3.000 lir, ki bodo nakazane delničarjem po 1 nova delnica za vsak spnič po 3 stare posedovane delnice, veljavnost od 1. januarja 1975.

Istočasno, v razdobju od 18. septembra do 3. novembra 1975, bo dana v prodajo emisija 1.788.864 novih delnic z nominalno vrednostjo 3.000 lir, ki bodo dane v op-cijo delničarjem po 1 nova delnica za vsak spnič po 5 starih posedovanih delnic, po ceni 3.000 lir in z doplačilom 3.000 lir, veljavnost od 1. januarja 1975.

Po zgoraj omenjenem roku bodo neveljavljene opcijske pravice ponujene na bor-zi na račun družbe, v skladu s III. odstavkom člena 13 zakona št. 216 od 7. junija 1974.

Ustrezne operacije se bodo izvajale na sedežu družbe v Rimu, na centralni direk-ciji v Trstu, na direktajah v Benetkah in Milanu, ali pri naslednjih pooblaščenih bla-gajnih:

v Italiji: Banca Agricola Milanese; Banca Antoniana di Padova e Trieste; Banca Cattolica del Veneto; Banca Commerciale Italiana; Banca Credito Agrario Bresciano; Banca d'America e d'Italia; Banca di Legnano; Banca Morgan Wonilner; Banca Nazionale dell'Agricoltura; Banca Nazionale del Lavoro; Banca Piccolo Credito Valtellinese; Banca Popolare di Milano; Banca Popolare di Novara; Banca Popolare di Padova e Treviso; Banca Popolare di Sondrio; Banca Privata Milanese; Banca Provinciale Lombarda; Banca S. Paolo — Brescia; Banca di Steinhilber & C.; Banca Toscana; Ban-co Ambrosiano; Banco di Chiavari e della Riviera Ligure; Banco di Napoli; Banco di Roma; Ban-co di Santo Spirito; Banco di Sardegna; Banco di Sicilia; Banco Lariano; Cassa di Risparmio di Ge-nova e Imperia; Cassa di Risparmio di Torino; Cassa di Risparmio di Trieste; Cassa di Risparmio di Udine e Pordenone; Cassa di Risparmio di Venezia; Cassa di Risparmio di Verona, Vicenza e Bel-luno; Cassa di Risparmio di Bologna; Credito Bergamasco; Credito Commerciale; Credito Italiano; Credito Lombardo; Credito Romagnolo; Credito Varesino; Istituto Bancario Italiano; Istituto Bancario San Paolo di Torino; Istituto Centrale di Banche e Banchieri; Itabanca — Società Italiana di Credito; Monte dei Paschi di Siena;

v tujini: Creditanstalt — Bankverein, Dunaj; Banque Lambert, Bruselj; Banque de Neuffize, Schelberger, Mallet, Pariz; Banque Rothschild, Pariz; Lazard Freres & Cie, Pariz; Berliner Han-delsgesellschaft, Frankfurt; Bank, Frankfurt na Maini; Hambro Bank Ltd., London; Samuel Mon-tagu & Co. Ltd., London; Kredietbank S.A. Luxembourg; Luksemburg; Amsterdam — Rotterdam Bank N. V., Amsterdam; Piersen, Helderling & Pierson, Amsterdam; First National City Bank, New York; Morgan Guaranty Trust Company of New York, New York; The Chase Manhattan Bank N. A., New York; Credit Suisse, Zürich; Société de Banque Suisse, Zürich; Union de Banques Suisses, Zürich; in morebitne druge banke, ki poslujejo s pooblaščenimi italijanskimi bankami v smislu zakona.

Po 3. novemburu 1975 se bodo morebitne operacije za brezplačni nakaz lahko izv-šile samo pri centralni direkciji.

Rim, 16. septembra 1975

UPRAVNI SVET